
THE ENGLISH SCHOOL

HIGH SCHOOL

BRIEF STUDY UNIT DESCRIPTIONS

LYHYET KUNNOKSET OPINTOKOKSOISTA, LOPS 2021

2023 – 2024

CONTENTS

Graduation Requirements	3
Valmistumisen edellytykset	4
Preface	5
ÄI Äidinkieli ja kirjallisuus	5
S2 Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	9
ENA English (A1, native level)	12
RUB Swedish - ruotsi B1	16
RAB, SAB, EAB - Lyhyet vieraat kielet ranska, saksa ja espanja (b2 ja b3)	18
MAY/MAA/MAB Math - matematiikka	20
BI Biology - biologia	26
GE Geography - maantiede	27
FY Physics - fysiikka	28
KE Chemistry - kemia	30
FI Philosophy - filosofia	31
PS Psychology - psykologia	33
HI History - historia	34
YH Social studies - yhteiskuntaoppi	36
UE Lutheran religion - evankelis-luterilainen uskonto	38
UO Ortodoksinen uskonto	39
UK Katolinen uskonto	40
ET Worldview studies- elämäkatsomustieto	41
TE Health - terveystieto	43
LI Physical education - liikunta	43
MU Music - musiikki	45
KU Art - kuvataide	48
OP Guidance – opinto-ohjaus	50

GRADUATION REQUIREMENTS

---

1. The minimum number of credits required for graduation is 150.

Of school-specific study units, only study units for which you receive a Pass (S) are counted as study units required for graduation. You do not receive a credit for a Fail (4) in a school-specific study unit.

2. You must complete at least **94** (if you study short math) or **102** (if you study long math) credits of **COMPULSORY** studies and at least **20 credits** of **ELECTIVE** studies.

Whether a study unit is part of the national curriculum or school-specific, or if it's compulsory or elective, can be ascertained from the Brief Study Unit Descriptions!

3. Due to our school specializing in the teaching of English and Finnish the students may "drop" **maximum of EIGHT credits** of compulsory studies. However, you must complete at least **50 percent of the compulsory studies in each subject, ALL compulsory studies in English and in Finnish/Finnish as a Second Language and ALL compulsory studies in the subjects you plan to sit in the matriculation examinations.**

Please note: if you plan to drop a few compulsory study units, you must take **at least TWO credits of the following studies**: ENA11, ENA12, ENA13, ENA14, ENA16, AI/S214 or AI/S215.

4. In order to pass the curriculum of the subject, the student must pass the main part of the subject's studies. The maximum number of failed grades (4) in national compulsory and optional studies are:

2-5 credits	0
6-11 study units	2
12-17 study units	4
18 study units or more	6

5. If you want to graduate in the spring, all your credits must be registered by the end of Term IV. If you want to graduate in the fall, all your credits must be registered by the end of Term I.

VALMISTUMISEN EDELLYTYKSET

---

1. Opiskelijan on suoritettava yhteensä vähintään **150 opintopistettä**.
2. Opinnoista valtakunnallisia **PAKOLLISIA on oltava vähintään 94/102 opintopistettä**, matematiikan tasosta riippuen, ja valtakunnallisia **VALINNAISIA** vähintään **20 opintopistettä**.
  - Koulukohtaisista valinnaisista opinnoista voidaan lukea mukaan vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opintojaksot.
  - Tiedon siitä, onko opintojakso valtakunnallinen vai koulukohtainen, pakollinen vai valinnainen, löydät Brief Study Unit Descriptionista!
3. Koulumme erityistehtävän vuoksi opiskelijat voivat "dropata" **maksimissaan KAHDEKSAN opintopisteen edestä** pakollisia opintoja. Huomaathan kuitenkin, että kaikissa aineissa on suoritettava **vähintään puolet kunkin aineen pakollisista opinnoista**, englannissa ja äidinkielessä/S2:ssa on tehtävä **KAIKKI** pakolliset opinnot ja myös kirjoitettavissa aineissa sinun on tehtävä **KAIKKI** pakolliset opinnot.
  - Jos aiot dropata joitakin pakollisia opintoja, on sinun tehtävä **vähintään KAHDEN opintopisteen edestä seuraavia opintoja**: ENA11, ENA12, ENA13, ENA14, ENA16 AI/S214 or AI/S215.
4. Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä (4) arvosanoja saa olla valtakunnallisissa pakollisissa ja valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

2–5 opintopistettä	0
6–11 opintopistettä	2
12–17 opintopistettä	4
18 opintopistettä tai enemmän	6
5. Jos haluat valmistua keväällä, kaikki opintosuoritukset on oltava rekisterissä viimeistään 4. jakson loppuun mennessä. Jos haluat valmistua syksyllä, kaikki opintojaksosuoritukset on oltava rekisterissä viimeistään 1. jakson loppuun mennessä.

PREFACE

The following is a brief description of the high school study units in The English School.

Changes may be possible, since the curriculum is continuously developing.

This information is given in the study unit descriptions:

- study unit code
- Name of the study unit
- Whether a study unit is compulsory or elective (elective or applied)
- study unit prerequisites or limitations (when applicable)
- Recommended order in which the study units should be taken
- Grading: 4 - 10 or a Pass (S)
- Main contents of the study units

For further information, please contact the teachers in question.

Please note that students at EngS can also take **online studies at verkkolukio.fi**. Verkkolukio.fi is a joint effort by 15 independent high schools to offer studies outside the school for all of the participating high schools' students. Most of the studies are online and they are studied at a distance. For more go to verkkolukio.fi.

ÄI ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Jokaisella pakollisella opintojaksolla tulevat esiin äidinkielen kaikki osa-alueet, vaikka niitä ei erityisesti korostettaisikaan opintojaksokuvauksissa, jotka esittelevät vain keskeisimmät sisällöt. On esimerkiksi itsestäänselvyys, että kaikilla äidinkielen kursseilla luetaan kaunokirjallisuutta muuta kuin alkuperältään anglosaksista -ja käsitellään kielioppia ja kielenhuoltoa.

Opintojakson itsenäistä suorittamista ei suositella, sillä kaikki opintojaksot sisältävät suullisia tehtäviä, keskusteluja, ryhmätyöskentelyä sekä mm. palautteen antamista ja vastaanottamista. Itsenäinen suorittaminen vaatii aina opintojakson opettajan suostumuksen.

Huom! Ennen ensimmäisen valtakunnallisen pakollisen opintojakson ÄI1 suorittamista opiskelijoiden on suoritettava koulukohtainen pakollinen opintojakso ÄI12.

ÄI12 Kielitietoa kirjoittamisen tueksi

Koulukohtainen pakollinen opintojakso, 2 op

Kielitietoa kirjoittamisen tueksi on koulukohtainen pakollinen opintojakso, koska koulun erityinen koulutustehtävä on englannin ja suomen kieliin ja kielialueiden kulttuureihin painottuva opetus. Jaksossa on numeroarviointi. Opintojakso on suoritettava lukio-opintojen alussa ennen valtakunnallista pakollista ÄI1-opintojaksoa. Opintojaksolla harjoitellaan ja kerrataan akateemisen tekstin tuottamisen kannalta kriittisiä yleiskielen normeja. Opintojakson sisältöpainotukset saattavat vaihdella vuosittain opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI1 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan eri tekstilajeihin, tekstityyppeihin, moniäänisyyteen ja tekstin kontekstiin sekä analysoidaan tekstikokonaisuutta. Opintojaksolla harjoitellaan kirjoittamisen eri vaiheita, referointia ja kirjoittamista tekstin pohjalta. Opintojakson aikana luetaan yksi kokonaisteos. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI2-ÄI3 Kieli ja tekstitietoisuus sekä vuorovaikutus

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+1 op

Opintojaksolla harjoitellaan viestintätaitoja yksin ja ryhmässä sekä tutkitaan kieltä ja identiteettiä kulttuurissa. Opintojaksolla myös laajennetaan tekstikäsitystä ja opitaan lukemaan tekstejä tietoisena niiden kulttuurikontekstista. Opintojaksolla luetaan tietokirja ja tehdään kielenhuoltoharjoituksia. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI4 Kirjallisuus 1

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan kaunokirjallisuuden lajeihin ja opetellaan kirjallisuusanalyysiin liittyvää käsitteistöä sekä kertomuksellisuutta. Opintojaksolla luetaan kaksi kaunokirjallista kokonaisteosta ja kirjoitetaan analyttisiä tekstejä. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI5 Tekstien tulkinta 1

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla perehdytään vaikuttamiseen ja argumentaatioon sekä harjoitellaan kriittistä lukutaitoa erilaisten mediatekstien ja vaikuttavan kirjallisuuden avulla. Opintojaksolla luetaan vaikuttava kirja. Opintojaksolla harjoitellaan suullista argumentointia ja kirjoitetaan argumentaatioanalyysi. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI6-ÄI7 Kirjoittaminen 1 ja vuorovaikutus 2

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+1 op

Opintojakson aikana harjoitellaan erilaisten tekstien tuottamista sekä kirjoitustaidon vastaustekstiä ja oman tekstin kieliasun hiomista. Jaksolla harjoitellaan esiintymistä, puheenvuoron pitämistä ja puhutun tekstin analysointia. Opintojaksolla luetaan yksi kokonaisteos. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

Ä18 Kirjallisuus 2

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla opiskellaan Suomen kirjallisuuden vaiheita ja luetaan kaksi klassikkoteosta. Opintojakson aikana kirjoitetaan analyttinen teksti, joka pohjaa kirjallisuuteen. Kirjallisuutta tulkitaan myös valitusta näkökulmasta. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

Ä19 (S29) Vuorovaikutus 3

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla syvennetään erilaisten viestintätilanteiden osaamista ja omia vuorovaikutustaitoja. Opintojaksoon kuuluu myös esiintymistilanteen suunnittelua sekä esiintymisrohkeuden ja argumentointitaitojen harjoittelua. Opintojakson aikana harjoitellaan ja analysoidaan erilaisia viestintätilanteita sekä viestinnän ongelmia. Aktiivinen osallistuminen jakson aikana on edellytys arvosanan saamiselle. Lisäksi jakso tähtää valtakunnallisen PUHVI-kokeen suorittamiseen, johon on mahdollisuus jakson lopussa. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin ÄI14 -opintojakson kanssa. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

Ä110 Kirjoittaminen 2

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla kerrataan ja syvennetään valmiuksia äidinkielen ja kirjallisuuden kirjoitustaidon ylioppilaskokeeseen. Keskiössä on asiatyylisen tekstin kirjoittaminen ja kirjoitusprosessin harjoittelu. Opintojaksolla tehdään kielenhuoltoharjoituksia ja kirjoitetaan kirjoitustaidon vastaustekstejä. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI 11 Tekstien tulkinta 2

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla kerrataan ja syvennetään valmiuksia äidinkielen ja kirjallisuuden kirjoitustaidon ylioppilaskokeeseen ja käydään läpi sekä kaunokirjallisia tekstejä että asia- ja mediatekstejä. Harjoitellaan tekstin tulkintaa ja kirjoitetaan lukutaidon vastaustekstejä. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI13 Faktan ja fiktion rajamailla

Koulukohtainen pakollinen opintojakso, 2 op

Faktan ja fiktion rajamailla on koulukohtainen pakollinen opintojakso, koska koulun erityinen koulutustehtävä on englannin ja suomen kieliin ja kielialueiden kulttuureihin painottuva opetus. Opintojakso on tarkoitettu erityisesti kolmannen vuoden opiskelijoille. Opintojaksossa on numeroarviointi. Arvosanan edellytys on kaikkien tehtävien tekeminen ja mahdollinen koe. Opintojaksolla kerrataan argumentointia ja harjoitellaan ylioppilaskokeen lukutaidon ja kirjoitustaidon vastauksien tuottamista. Opintojaksolla kerrataan kielenhuoltoa ja luetaan kirjallisuutta, joka sijoittuu faktan ja fiktion välimaastoon, kuten elämäkertoja ja historiallisia romaaneja. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

ÄI14 (S214) Suomentaminen

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Suomentaminen -opintojakso soveltuu myös suomi toisena kielenä -oppimäärän lukijoille. Opintojaksolla harjoitellaan erilaisten tekstien suomentamista ja arvioidaan suomennoksia. Harjoituksena saattaa olla myös referaatin tai tiivistelmän tekeminen englanninkielisestä pohjatekstistä. Opintojakson sisältö saattaa vaihdella eri vuosina opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin ÄI9 -opintojakson kanssa. Suoritusmerkintä. Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää kaikkien tehtävien tekemistä määräaikaan mennessä (opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 pyydettäessä).

ÄI15 (S215) Luova kirjoittaminen

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Luova kirjoittaminen -opintojakso soveltuu myös suomi toisena kielenä -oppimäärän lukijoille. Opintojaksolla kirjoitetaan monenlaisia luovia kirjoitusharjoituksia ja opitaan tekstin tuottamisen rutiini. Jakson keskiössä on oman kirjoittajaäänänen löytäminen ja tekstin tuottamisen mielekkyys. Kirjoitusharjoitukset ovat pääosin fiktiivisiä tekstejä. Opintojakson lopuksi teksteistä kootaan kokoelma. Suoritusmerkintä. Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää kaikkien tehtävien suorittamista määräaikaan mennessä. (Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 pyydettäessä.)

S2 SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Jos opiskelijan virallinen äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame, hän voi opiskella suomea toisena kielenä. Opintojaksokuvaukset ovat viitteellisiä, sillä opintojakson sisältö riippuu osittain opiskelijoiden lähtötasosta.

S21 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakson aikana opetellaan tuottamaan, tulkitsemaan ja arvioimaan erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa. Keskeisiä tekstilajeja, joihin tutustutaan, ovat kertovat, kuvaavat, ohjaavat, kantaaottavat ja pohtivat tekstit sekä niiden yhdistelmät. Oppitunneilla harjoitellaan käyttämään erilaisia tekstejä oman kirjoittamisen pohjana referoiden ja kommentoiden sekä syventämään kirjoitusprosessin eri vaiheisiin liittyviä taitoja. Lisäksi opintojakson aikana laajennetaan sanavarastoa ja kehitetään kielen rakenteiden hallintaa sekä kielenhuoltotaitoja. Opintojakson aikana myös luetaan kokonainen kaunokirjallinen teos tai tietokirja. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S22-S23 Kieli- ja tekstitietoisuus sekä vuorovaikutus

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+1 op

Opintojaksolla tutustutaan suomen kielen ominaispiirteisiin ja vertaillaan suomea muihin kieliin. Sen ohella käsitellään monikielisyyttä ja kulttuurista moninaisuutta. Opiskelija pohtii omia kielitaitojaan ja kieli-identiteettiään. Opintojaksolla käsitellään myös ryhmäviestinnän ilmiötä ja eri kielimuotojen käyttöä erilaisissa viestintätilanteissa sekä harjoitellaan puheen ja luetun ymmärtämistä. Opintojaksolla pyritään kehittämään opiskelijan viestintärohkeutta sekä kykyä tavoitteelliseen ja monipuoliseen vuorovaikutukseen. Tekstien kirjoittamista harjoitellaan erityisesti osana suullisia vuorovaikutustilanteita. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S24 Kirjallisuus 1

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla harjoitetaan eläytyvää ja analyttistä keskustelua ja kirjoittamista kaunokirjallisten tekstien pohjalta. Oppitunneilla käsitellään kaunokirjallisuuden keskeisiä lajeja, kertomuksia ja kertomuksellisuutta sekä kielen kuvallisuutta, monitulkintaisuutta ja kulttuurisidonnaisuutta. Opintojaksolla luetaan kokonainen kaunokirjallinen teos. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S25 Tekstien tulkinta 1

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla perehdytään vaikuttamisen keinoihin, argumentointiin, retorisiin keinoihin ja argumentoivaan kielenkäyttöön. Mielenpitoon perustelemista harjoitellaan suullisesti ja kirjallisesti. Lisäksi harjoitellaan tiedonhakua ja lähteiden käyttöä sekä tarkastellaan erilaisia tekstilajeja ja tyylejä. Opintojaksolla luetaan yhteiskunnallisesti merkittävä tai ajankohtainen kokonaisteos. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S26-S27 Kirjoittaminen 1 ja vuorovaikutus 2

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+1 op

Opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustilanteiden havainnoimista, kuullunymmärtämistä sekä esiintymistaitoja, kuten puheenvuoron rakentamista, kohdentamista ja esittämistä. Lisäksi harjoitellaan prosessikirjoittamista sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Kirjoitustaitoja kehitetään myös käsittelemällä kielen sidosteisuutta ja asiatyylille ominaisia kielellisiä rakenteita. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S28 Kirjallisuus 2

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan suomalaisen kirjallisuuden vaiheisiin osana maailmankirjallisuutta sekä suomalaisen kirjallisuuden keskeisiin teoksiin ja teemoihin. Samalla tarkastellaan kaunokirjallisten tekstien yhteyksiä eri aikakausiin, arvomaailmoihin ja identiteetteihin. opiskelijoita kannustetaan kehittämään taitojaan ymmärtää eri kontekstien merkitystä kirjallisuuden tulkinnassa. Opintojaksolla luetaan lyhyempien tekstien lisäksi kaunokirjallinen kokonaisteos. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S29 (ÄI9) Vuorovaikutus 3

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla syvennetään erilaisten viestintätilanteiden osaamista ja omia vuorovaikutustaitoja. Opintojaksoon kuuluu myös esiintymistilanteen suunnittelua sekä esiintymisrohkeuden ja argumentointitaitojen harjoittelua. Opintojakson aikana harjoitellaan ja analysoidaan erilaisia viestintätilanteita sekä viestinnän ongelmia. Aktiivinen osallistuminen opintojakson aikana on edellytys arvosanan saamiselle. Lisäksi opintojakso tähtää valtakunnallisen PUHVI-kokeen suorittamiseen, johon on mahdollisuus opintojakson lopussa. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S210 Kirjoittaminen 2

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla kehitetään taitoa käyttää lähteitä ja tuottaa omaäänisiä tekstejä. Samalla harjoitellaan tekstin- ja kielenhuoltoa, laajennetaan sanastoa ja kerrataan kielioppia tarpeen mukaan. Opintojaksolla luetaan ajankohtainen kaunokirjallinen teos tai tietokirja. Opintojakso tarjotaan valittavaksi joka toinen vuosi vuorotellen opintojakson S211 kanssa. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S211 Tekstien tulkinta 2

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson aikana syvennetään erilaisten mediatekstien ja fiktiivisten tekstien analysointi- ja tulkintataitoja kirjoittaen ja yhdessä keskustellen. Samalla kerrataan aiheeseen liittyvää sanastoa sekä kielioppia tarpeen mukaan. Opintojakson aikana luetaan runokokoelma tai näytelmäteksti. Opintojakso tarjotaan valittavaksi joka toinen vuosi vuorotellen opintojakson S210 kanssa. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S212 Abi 1

Koulukohtainen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla vahvistetaan opiskelijan viestintätaitoja sekä erilaisten tekstien tulkinta- ja tuottamistaitoja. Samalla tutustutaan ylioppilaskokeiden tehtävätyyppeihin. Opintojaksolla ohjataan opiskelijaa tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämään niitä kielen osa-alueita, joilla taitojen kehittämiseen on eniten tarvetta. Kielioppia kerrataan tarpeen mukaan. Opintojaksolla luetaan tietokirja tai romaani. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S213 Abi 2

Koulukohtainen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla valmistaudutaan ylioppilaskokeisiin ja kehitetään samalla opiskelijan kuullunymmärtämis-, luetunymmärtämis- sekä kirjoitustaitoja. Kielioppia kerrataan tarpeen mukaan, ja kielen rakenteiden tuntemusta vahvistetaan myös lukemalla. Opintojaksolla luetaan kaunokirjallinen kokonaisteos tai tietokirja. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

S214 (ÄI14) Suomentaminen

Koulukohtainen valinnainen opintopaketti, 2 op

Opintopakettilla harjoitellaan erilaisten tekstien suomentamista ja arvioidaan suomennoksia. Harjoituksena saattaa olla myös referaatin tai tiivistelmän tekeminen englanninkielisestä pohjatekstistä. Opintopaketin sisältö saattaa vaihdella eri vuosina opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintopakettia tarjotaan vuorovuosin S215 (ÄI15) -opintopaketin kanssa. Suoritusmerkintä. Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää kaikkien tehtävien suorittamista määräaikaan mennessä. (Opintopaketti arvioidaan arvosanalla 4-10 pyydettäessä.)

S215 (ÄI15) Luova kirjoittaminen

Koulukohtainen valinnainen opintopaketti, 2 op

Opintopakettilla kirjoitetaan monenlaisia luovia kirjoitusharjoituksia ja opitaan tekstin tuottamisen rutiini. Paketin keskiössä on oman kirjoittajaäänänen löytäminen ja tekstin tuottamisen mielekkyys. Kirjoitusharjoitukset ovat pääosin fiktiivisiä tekstejä. Opintopaketin lopuksi teksteistä kootaan kokoelma. Suoritusmerkintä. Opintopakettia tarjotaan vuorovuosin S214 (ÄI14) -opintopaketin kanssa. Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää kaikkien tehtävien suorittamista määräaikaan mennessä. (Opintopaketti arvioidaan arvosanalla 4-10 pyydettäessä.)

ENA ENGLISH (A1, NATIVE LEVEL)

Our school specific compulsory English study units (ENA1 - ENA10) are listed in the order in which they should be taken.

Novels and plays read for the study units may vary from year to year. Check the updated booklist on the school website each year.

ENA1 Oral Communication

School specific compulsory study unit, 2 cr

The study unit will teach students how to organize and present information in presentations, and how to deliver their ideas in a clear, concise, audience-appropriate manner. Students will also read texts to provide an opportunity for developing their group discussion skills, clear communication, and fruitful collaboration. Grading: 4-10.

ENA2 Drama I

School specific compulsory study unit, 2 cr

Students are introduced to the study of drama, focussing on character, theme, setting, and plot. They will study one play in depth, read key scenes aloud in class, and consider how it could be performed on stage. They will learn how to articulate personal responses to the play by expressing and supporting a point of view about the issues, themes, and situations within the texts. Grading: 4-10.

ENA3 Essay writing

School specific compulsory study unit, 2 cr

Students produce creative and academic essays to develop fluency and accuracy. This study unit focuses particularly on the writing process (planning, drafting, and revising). Students also read and study a work of literature which they learn to analyze through their writing. Grading: 4-10.

ENA4 Debate

School specific compulsory study unit, 2 cr

In this study unit students are provided opportunities to increase their fluency as a speaker, and develop their self-confidence. The study unit covers multiple aspects of debate and gives the student practical experience through participation. After completing this study unit, students will be comfortable with all dimensions of debate in the WSDC format (World Schools Debating Championships format). Grading: 4-10.

ENA5 Literature I

School specific compulsory study unit, 2 cr

Students study different types of literary texts including short stories, novels, and/or poetry. They will demonstrate an understanding of the impact literary devices (symbolism, imagery, figurative language, irony, etc.) have on shaping the understanding of a text. Class discussions encourage sharing of ideas and impressions based on evidence from the text. Grading: 4-10.

ENA6 SAT Preparatory study unit

School specific compulsory study unit, 2 cr

This study unit prepares students to take the PSAT and SAT examinations. Practising challenging high-stakes tests also helps you to prepare for the matriculation examination. This study unit is compulsory, but the PSAT and SAT examinations are not.

Both the SAT and the PSAT can now be taken at The English School. Students planning on taking the PSAT should also take the corresponding math study unit. Grading: 4-10.

ENA7 Poetry

School specific compulsory study unit, 2 cr

This study unit will introduce students to the study of poetry and the tools and terminology used in analyzing a poem. We will study various forms of poetry to gain a deeper understanding of the structure and language of poetic works. Grading: 4-10.

ENA8 Drama II

School specific compulsory study unit, 2 cr

While we will read, discuss and analyze the plays of Shakespeare in a traditional manner, this class will primarily center around performance. While students should expect significant reading and writing assignments, much of the work this term will be done in class.

In this study unit we will also begin to approach the matriculation exam by focusing on the listening sections. Grading: 4-10.

ENA9 Literature II

School specific compulsory study unit, 2cr

Building on ENA5 Literature I, students study different types of literary texts including short stories, novels, and/or poetry. Students will demonstrate an understanding of the impact literary devices (symbolism, imagery, figurative language, irony, etc.) have on shaping the understanding of a text. Class discussions encourage sharing of ideas and impressions based on evidence from the text.

In this study unit we will approach the matriculation exam by focusing on the writing sections. Grading: 4-10.

ENA10 Matriculation Exam Prep and Literature III

School specific compulsory study unit, 2 cr

The class helps students develop strategies to successfully take the English Matriculation exam which is normally taken in the fall of the third year of high school. Students will also study a novel or other text. Grading: 4-10.

ENA11 Page vs. Stage

School specific elective study unit, 2cr

Students will develop a range of performance and theatre craft skills as we work towards staging a play. As well as learning acting techniques, there will be opportunities to consider directing, set, costume, lighting and sound design, as well as a brief overview of the work of some important theatre practitioners. The study unit will be assessed on overall participation and the final performance. Grading: 4–10.

ENA12 20th Century Literature

School specific elective study unit, 2cr

In this study unit students will read literature by 20th century authors. There will be a focus on stylistic and thematic choices that characterize 20th century literatures and on developing students' literary analysis skills in discussion and writing. Recommended for second and third year students. Grading: 4-10.

ENA13 Journalism

School specific elective study unit, 2cr

The purpose of this study unit is to introduce students to the art of writing for newspapers and magazines. Students will create their own magazine and write a variety of different types of articles such as news, opinion, feature and reviews. They will learn how to write tightly, clearly and colorfully. Recommended for second and third year students. Grading: 4-10.

ENA14 Creative Writing

School specific elective study unit, 2 cr

In this study unit, students will become familiar with writing techniques through study of the works of published authors. They will put these techniques into practice by writing poetry, short fiction, and creative nonfiction, which will culminate in a creative writing portfolio. Writing will be shared and workshopped regularly in class to enable students to revise their work. This study unit is open to all high school students. Grading: Pass (S) / Fail (4)

ENA15 Spoken English for Academic and Professional Contexts

National elective study unit, 2 cr

This study unit is designed to prepare you for various formal and informal speaking situations that you will likely encounter at university and in working life. The details of the study unit will be decided according to the interests of the participants, but possible assignments include: a power point presentation, discussion and debate, a news show, vlog or podcast, consecutive or simultaneous interpretation, a literary reading, and a book or film review. The study unit will also include the

national exam of spoken English, for which students will receive a separate certificate when they graduate. Grading: 4-10.

ENA16 Debate Club

School specific elective study unit, 2 cr

The debate club is an ideal place for students to explore the art of "organized arguing." Students in debate club usually have taken the debate study unit and are looking to enjoy and learn more about debating through doing. Guests from the university come to coach the students as well as former members of the debate club. The club uses the formal WSDC debate format in order to compete in informal and formal tournaments in Finland and abroad. A student can get a study unit from the club if they have attended a total of 30 hours during their time in high school. Grading: Pass (S) / Fail (4).

RUB SWEDISH - RUOTSI B1

Obs! Om du har svenska som modersmål, kontakta läraren genast, så vi kan komma överens om hur du ska studera de olika studieavsnitten.

RUB11-RUB12 Minä kielenoppijana ja ruotsin kieli arjessani

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+3 op

Tässä opintojaksossa opiskelija pohtii ensin omaa rooliaan kielenoppijana. Pyritään hahmottamaan jokaiselle oma kieliprofiili ja sen kehittymistä seurataan läpi lukion. Tutustutaan kieltenopiskelussa toimiviin käytänteihin ja käytössä oleviin digitaalisiin oppimisympäristöihin.

Ruotsin opiskelu aloitetaan kertaamalla peruskoulun asioita ja harjoittelemalla tavanomaisia vuorovaikutustilanteita. Opintojaksosta saa arvosanan 4-10. Arvosanaan vaikuttavat tuntiaktiivisuus, tehdyt tehtävät ja kokeet.

RUB13 Kulttuuri ja mediat

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Tässä opintojaksossa tutustutaan ruotsinkieliseen kulttuuriin ja mediaan Suomessa ja Ruotsissa. Mukana on mm. tekstejä suomenruotsalaisista, ruotsinsuomalaisista ja ruotsalaisista kulttuuri-ilmiöistä. Opiskelijalta toivotaan oma-aloitteisuutta ja uteliaisuutta esimerkiksi ruotsinkielistä elokuvatarjontaa tai teatteria kohtaan. Opintojakson arvosanaan 4-10 vaikuttavat tuntiaktiivisuus, tehtävien tekeminen ja mahdollinen koe.

RUB14 Ympäristömme

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa käsitellään monipuolisesti maailmaa pääasiassa nuorten näkökulmasta, monimuotoisuutta ja keskeisiä globaaleja ilmiöitä. Opitaan monipuolista sanastoa, otetaan kantaa, opitaan ilmaisemaan ja perustelemaan oma mielipide erilaisista aiheista. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10. Arvosanaan vaikuttavat tuntiaktiivisuus, tehtävien tekeminen ja mahdollinen koe.

RUB15 Opiskelu- ja työelämä

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa tutustutaan nuoren mahdollisuuksiin hyödyntää ruotsin osaamistaan jatko-opinnoissa sekä työelämässä. Pohditaan omaa tulevaisuutta ja urasuunnitelmia lukion jälkeen. Laaditaan mm. CV ja työhakemus ruotsiksi ja harjoitellaan työhaastattelutilannetta. Opintojakson arvosanaan 4-10 vaikuttavat tuntiaktiivisuus, tehtävien tekeminen ja mahdollinen koe.

RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Tämä opintojakso on ruotsin opiskelun kohokohta: suullisen kielitaidon harjoitteluun painottuva opintojakso, jonka lopussa on suullinen yksin tai pareittain suoritettava koe. Jaksoon kuuluu myös muita palautettavia suullisia ja kirjallisia töitä. Opetushallituksen koemateriaaleista laaditusta suullisesta kokeesta saa erillisen arvosanan ja todistuksen lukion päättötodistuksen liitteenä. Jakso arvioidaan muuten kuten muutkin ruotsin opintojaksot: tuntiaktiivisuus, tehtävien teko ja suullisen kokeen koetulos vaikuttavat kaikki arvosanaan 4-10.

RUB17 Kestävä elämäntapa

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Ruotsin viimeisessä opintojaksossa aiheina ovat mm. eettisyys, vastuullisuus ja sosiaalinen media. Tutustutaan erilaisiin teksteihin, ruotsinkieliseen sosiaaliseen mediaan, vahvistetaan sanasto-osaamista, tehdään kuuntelutehtäviä, kirjoitetaan kirjoitelmia ja kerrataan kielioppia. Valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Jakson lopussa on ylioppilaskirjoituksia simuloiva preliminäärikoe. Opintojaksosta saa arvosanan 4-10.

RAB, SAB, EAB - LYHYET VIERAAT KIELET RANSKA, SAKSA JA ESPANJA (B2 JA B3)

Englantilaisessa koulussa voi opiskella lyhyinä vieraina kielinä **ranskaa, saksaa ja espanjaa**. B2 tarkoittaa yläkoulussa aloitettua kieltä, B3 lukiossa alkavaa. Espanjassa on vain B3-taso.

Suluissa oleva B2-opintojaksokoodi tarkoittaa saksan ja ranskan B2-kursseja. B3-kieltä opetetaan siis ensin 2 opintojaksoa (B31 ja B32) niille, jotka aloittavat kielen opinnot lukiossa. B2-opiskelijat tulevat mukaan alkaen opintojaksosta numero B33/B21. Espanjan kielessä on vain opintojaksot B31- B38.

Vieraiden kielten arviointi

Opintojaksojen arviointi painottuu jatkuvaan näyttöön, suullisiin ja kirjallisiin tehtäviin. Keskiössä ovat monipuolisten työskentelytapojen aktivoiminen, sinnikäs työskentely ja aktiivinen osallistuminen opetukseen. Kussakin opintojaksossa on 1-2 koetta, jotka osaltaan vaikuttavat arvosanaan. Joissakin opintojaksoissa arviointiin voi liittyä portfoliotyöskentelyä tai muita yhteisesti sovittuja arviointiin vaikuttavia tehtäviä. Kaikki opintojaksot arvioidaan arvosanalla 4-10.

B31 Perustason alkeet 1

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson aihepiirinä ovat tervehdykset, esittäytymiset, itsestä ja lähiympäristöstä kertominen, mielenkiinnon kohteiden ja harrastusten kuvailu sekä arkielämän vuorovaikutustilanteet uudessa kulttuuriympäristössä.

B32 Perustason alkeet 2

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson aiheina ovat arkipäivän palvelutilanteet, päivän tapahtumista kertominen sekä ihmisten ja ympäristön kuvailu. Tutustumme lisää kohdekieliseen tapakulttuuriin. Jatketaan suullisen ilmaisun harjoittelua ja opitaan lisää ääntämisestä.

B33 (=B21) Perustason alkeet 3

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa opetellaan kertomaan laajemmin omasta elinpiiristä, harrastuksista, suomalaisesta ja kohdekielisestä koulusta ja harjoitellaan arkipäivän tilanteissa kommunikointia.

Tästä opintojaksosta alkaen B3-kielen opiskelijat opiskelevat samassa opetusryhmässä B2-kielen opiskelijoiden kanssa (saksa, ranska).

B34 (=B22) Perustaso 1

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakso ohjaa opiskelijaa hyödyntämään kohdekieltä tiedonhankinnan välineenä. Jaksossa vahvistetaan opiskelijan kansainvälisyysvalmiuksia ja rohkaistaan opiskelijaa toimimaan oman kulttuurinsa lähettiläänä.

B35 (=B23) Perustaso 2

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson aikana paneudutaan mielipiteen ilmaisuun terveellisistä elämäntavoista ja ravinnosta. Harjoitellaan vuorovaikutuksen ylläpitoa ja aktiivisen kuuntelun taitoa.

B36 (=B24) Perustaso 3

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Kunkin kielialueen historiaan, kulttuuriin ja sen ominaispiirteisiin keskittyvä opintojakso.

B37 (=B25) Perustaso 4

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa vahvistetaan opiskelijan itsetuntoa kielenkäyttäjänä tarjoamalla mahdollisuuksia pohtia ja harjoitella kieltä erilaisissa jatko-opintoihin ja työelämään liittyvissä tilanteissa.

B38 (=B26) Perustaso 5

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa rohkaistaan opiskelijaa lukemaan ja tulkitsemaan oman kielitaitonsa mukaisesti erilaisia asiatekstejä lähdekriittisesti. Jaksossa vahvistetaan tekstien tulkitsemiseen tarvittavia strategioita ja syvennetään taitoa tuottaa kohdekieltä kielen eri tasoilla vuorovaikutustilanteen edellyttämällä tavalla.

B27 [=B39] Perustason jatko 1

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson tehtävänä on auttaa opiskelijaa muodostamaan kokonaisnäkemys perustason kielitaidosta. Jakson aikana vahvistetaan taitoja, joita opiskelija hyödyntää pystyäkseen jatkamaan osaamisensa omaehtoista kehittämistä. Jakson aihepiirejä ovat erilaiset asuinympäristöt ja kestävä elämäntapa. Valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin.

B28 [=B310] Perustason jatko 2

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Tutustuminen erilaisiin kansainvälisiin kielitaidon arviointijärjestelmiin sekä kielitaitovaatimukset muun muassa jatko-opinnoissa. Ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen. Loppukoe on yleensä yo-preliminäärikoe.

MAY/MAA/MAB MATH - MATEMATIIKKA

MAY - MATEMATIIKAN YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

MAY1 Luvut ja yhtälöt

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Tutustutaan lukiomaiseen matematiikan opiskeluun. Vahvistetaan pohjaa matematiikan opinnoille ja opitaan näkemään matematiikka hyödyllisenä ja käyttökelpoisena välineenä selitettäessä ja hallittaessa erilaisia yhteiskunnan, talouden ja luonnon ilmiöitä. Opintojakso arvioidaan numeroarvioinnilla 4-10 jatkuvan näytön ja kokeen perusteella.

MAA - PITKÄ MATEMATIIKKA

Pitkän matematiikan opintojaksot MAA2-MAA13 arvioidaan numeroarvioinnilla 4-10 jatkuvan näytön ja kokeen perusteella. Lisäksi voidaan käyttää arvioinnin tukena esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA2 Funktiot ja -yhtälöt 1

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 3 op

Vahvistetaan yhtälönratkaisuun ja funktion tarkasteluun liittyviä taitoja. Tutustutaan polynomi-, rationaali- ja juurifunktioihin sekä niiden ominaisuuksiin ja käyttöön ilmiöiden matemaattisessa mallintamisessa ja ongelmanratkaisussa. Opitaan ratkaisemaan funktioihin liittyviä yhtälöitä ja polynomiepäyhtälöitä. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja yhtälöiden ratkaisemisessa ja funktioiden tutkimisessa.

MAA3 Geometria

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Harjoitellaan erilaisiin kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien tilanteiden hahmottamista. Opitaan käyttämään geometrista tietoa käsitteleviä lauseita. Ratkaistaan erilaisia geometrisia ongelmia. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja geometrian ongelmien ratkaisemisessa.

MAA4 Analyttinen geometria ja vektorit

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 3 op

Perehdytään geometriaan tasokoordinaatistossa. Tutkitaan erilaisia käyriä ja niiden yhtälöitä. Opitaan vektorin käsite ja vektorilaskennan perusteet. Opitaan ratkaisemaan tasogeometrian ongelmia vektoreiden avulla. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja käyrien ja vektoreiden tutkimisessa ja niihin liittyvissä sovelluksissa.

MAA5 Funktiot ja yhtälöt 2

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Tutustutaan sini- ja kosinifunktioiden sekä eksponentti- ja logaritmifunktioiden ominaisuuksiin ja niiden käyttöön ilmiöiden matemaattisessa mallintamisessa ja ongelmanratkaisussa. Harjaannutaan käyttämään ohjelmistoja funktioiden kuvaajien hahmottamisessa, mallintamisessa ja yhtälöiden ratkaisemisessa.

MAA6 Derivaatta

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 3 op

Tutustutaan raja-arvon käsitteeseen ja funktion jatkuvuuteen. Opitaan derivaatan käsite muutosnopeuden mittana ja määrittämään erilaisten funktioiden derivaatat. Harjaannutaan käyttämään derivaattaa funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja ääriarvo-ongelmien ratkaisemisessa. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja derivoimisessa ja sovellustehtävien yhteydessä.

MAA7 Integraalilaskenta

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Tutustutaan integraalilaskennan peruskäsitteisiin kuten integraalifunktio ja määrätty integraali ja opitaan määrittämään yksinkertaisten funktioiden integraalifunktioita. Opitaan soveltamaan integraalilaskentaa pinta-alojen ja tilavuuksien määrittämisessä. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja integroimisessa ja sovellustehtävien yhteydessä.

MAA8 Tilastot ja todennäköisyys

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Tutustutaan diskreettiin jakaumaan tunnuslukujen, regression ja korrelaation avulla. Perehdytään kombinatorisiin menetelmiin ja todennäköisyyslaskennan perusteisiin. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja jakaumien havainnollistamisessa, tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyksien laskemisessa.

MAA9 Talousmatematiikka

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1 op

Opitaan hyödyntämään matemaattisia valmiuksia resurssien riittävyyteen, talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan. Sovelletaan lukujonojen kaavoja talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa. Opitaan sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtämään niiden rajoitukset. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja laskelmien tekemisessä ja sovellusten yhteydessä.

MAA10 3D-geometria

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Syvennetään vektorilaskennan tuntemusta ja opitaan käyttämään vektoreita kolmiulotteisessa avaruudessa. Opitaan tutkimaan xyz-koordinaatiston pisteitä, suoria ja tasoja vektoreiden avulla. Vahvistetaan avaruusgeometrian osaamista ääriarvosovellusten yhteydessä sekä tutustutaan kahden muuttujan funktioon. Opitaan käyttämään ohjelmistoja vektoreiden, suorien, tasojen ja pintojen havainnollistamisessa sekä vektorilaskennassa.

MAA11 Algoritmit ja lukuteoria

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opitaan tuntemaan algoritmin käsite sekä tutkimaan, kuinka algoritmit toimivat. Opitaan toteuttamaan yksinkertaisia algoritmeja ohjelmoimalla. Perehdytään logiikan ja lukuteorian käsitteisiin, alkulukujen ominaisuuksiin sekä osataan tutkia kokonaislukujen jaollisuutta.

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Syvennetään ymmärrystä analyysin peruskäsitteistä. Osataan muodostaa ja tutkia aidosti monotonisten funktioiden käänteisfunktioita. Täydennetään integraalilaskennan taitoja sekä perehdytään jatkuvan todennäköisyysjakauman käsitteeseen ja opitaan soveltamaan normaalijakaumaa. Opitaan käyttämään ohjelmistoja funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja epäoleellisten integraalien laskemisessa sovellusten yhteydessä.

MAA13 Pitkän matematiikan kertaus

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Kerrataan pitkän matematiikan oppimäärä. Harjoitellaan omaksuttujen taitojen hallitsemista kokonaisuutena yli opintojaksorajojen.

MAA14 SAT

School specific elective study unit, 2 op

The SAT study unit is to ensure the student gets acquainted with the special features of the SAT exam. To prepare the student content wise for the mathematics section of the SAT exam. The study unit is entirely in English and exposes students to terms and concepts previously learnt in Finnish. The evaluation is based on completion of tasks and an exam. A Pass/Fail grade is provided

Syllabus Changes and the Matriculation Exam in Mathematics

If you want to switch from advanced to basic mathematics, it is best to do after MAA4. Make sure you have time to do the necessary MAB study units to prepare you for the Matriculation Examination. The MAA study units do not prepare you for this exam. When the student changes from advanced to basic mathematics the grades given for advanced math study units will be converted to corresponding basic math grades. If there is no corresponding MAB study unit the MAA grade is credited as an elective MAB study unit.

MAA2/MAB2, MAA3/MAB3, MAA6/MAB8, MAA8/MAB5 MAA9/MAB7

Additional work may be required, especially to reevaluate the study unit grade. The other MAA study units are credited as elective MAB study units. With grades in all compulsory advanced math or basic math study units, the student may still register for and participate in the basic math test. The School strongly advises these students to participate in all possible study units.

MAB - LYHYT MATEMATIIKKA

MAB2 Expressions and equations

National compulsory study unit, 2 cr

Equations, polynomials and their related operations. Working with first and second degree polynomial functions. Arithmetic, geometric and recursive number sequences. The evaluation is based on completion of class tasks, quizzes and a study unit examination. The grade 4-10 is provided based on student learning and continuous assessment.

MAB3 Geometry

National compulsory study unit, 2 cr

Studying similar shapes. Using trigonometry and pythagoras with right angled triangles. Determining area and volume of shapes and solids applying geometric methods in space and within a coordinate system. The evaluation is based on completion of class tasks, quizzes and a study unit examination. The grade 4-10 is provided based on student learning and continuous assessment.

MAB4 Mathematical models

National compulsory study unit, 2 cr

Distinguishing between linear and exponential mathematical models and solving situations where each is appropriate. Applying and solving exponential equation predictions. The evaluation is based on completion of class tasks, quizzes and a study unit examination. The grade 4-10 is provided based on student learning and continuous assessment.

MAB5 Statistics and probability

National compulsory study unit, 2 cr

Statistics: representing a data set and determining the statistical information from that set, data such as the averages and so on. The concepts of regression, correlation observations and outliers are studied. Probability: the rule of addition and multiplication for probability are covered, a study of groups and how one calculates various combinations in which groups can be generated and the resulting group sizes. The evaluation is based on completion of class tasks, quizzes and a study unit examination. The grade 4-10 is provided based on student learning and continuous assessment.

MAB6-MAB7 Elements of mathematical economics & Mathematical economics

National compulsory study unit, 1+1 cr

Shares, indices, the concept of interest, simple interest, taxation and currencies are introduced. Arithmetic and geometric sequences. Compound interest, present day value, discounts, savings and loans. Mathematical models which apply to economic situations and which utilise sequences and sums

are covered. The evaluation is based on completion of class tasks, quizzes and a study unit examination. The grade 4-10 is provided based on student learning and continuous assessment.

MAB8 Mathematical analysis

National elective study unit, 2 cr

Graphical and numerical methods to determine the nature of functions are studied. Derivatives of a polynomial function are used to determine the sign and the shape of a function as well as the rate of change of a function. Methods to find the maximum and minimum values of a polynomial function on an open and closed interval are learnt. The evaluation is based on completion of class tasks, quizzes and a study unit examination. The grade 4-10 is provided based on student learning and continuous assessment.

MAB9 Statistical and probability distributions

National elective study unit, 2 cr

Normal distribution and standardisation of distribution (expected value and standard deviation), repeated trial binomial distribution as well as the concepts of confidence interval and margin of error. The evaluation is based on completion of class tasks, quizzes and a study unit examination. The grade 4-10 is provided based on student learning and continuous assessment.

MAB10 Review study unit

National elective study unit, 2 cr

Contents from study units 1 - 9 are reviewed. The evaluation is based on completion of class tasks, taking of a past yo practice exam and participation throughout the duration of the study unit. The grade is provided based on student learning and continuous assessment. A Pass/Fail is granted.

MAB 11 SAT

National elective study unit, 2 cr

The study unit covers the contents a student needs to enable them to take the SAT exam and be confident in how the test itself is taken. The evaluation is based on completion of tasks and a study unit exam. A Pass/Fail grade is provided.

BI1 Elämä ja evoluutio

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Opintojaksossa tutustutaan myös biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteellistä ajattelua. Keskeinen näkökulma on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvostelulla 4-10. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin opintojaksolla suoritettaviin töihin sekä loppukokeeseen.

BI2-BI3 Ekologian perusteet ja Ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+1 op

Opintojaksolla tutustutaan ekosysteemien rakenteeseen ja toimintaan ja elämän monimuotoisuuteen sekä ihmistoiminnan vaikutuksiin ekosysteemeihin ja biodiversiteettiin. Tarkastelun kohteena ovat ekosysteemejä ja luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet ympäristöongelmien ratkaisemiseen Suomessa ja muualla maailmassa. Opintojakso arvioidaan numeroarvostelulla 4-10. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin opintojaksolla suoritettaviin töihin sekä loppukokeeseen.

BI4 Solu ja perinnöllisyys

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla opiskelija syventää ymmärrystään solun rakenteesta ja toiminnasta. Jaksolla tarkastellaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Opintojakso arvioidaan numeroarvostelulla 4-10. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin opintojaksolla suoritettaviin töihin sekä loppukokeeseen.

BI5 Ihmisen biologia

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakso käsittelee ihmisen anatomiaa ja fysiologiaa. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Opintojakso arvioidaan numeroarvostelulla 4-10. Arviointi perustuu loppukokeeseen ja työskentelyyn opintojakson aikana.

BI6 Biotekniikka ja sen sovellukset

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Opintojakso arvioidaan numeroarvostelulla 4-10. Arviointi perustuu loppukokeeseen ja työskentelyyn opintojakson aikana.

GE GEOGRAPHY - MAANTIEDE

GE1 Maailma muutoksessa - World in Transition

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa perehdytään muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Seurataan ajankohtaisia uutisia eri puolilta maailmaa. Globaaleja riskialueita hahmotetaan sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Opintojakso käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä ja mahdollisuuksia hillitä, varautua, ennakoita sekä sopeutua riskeihin. Keskeisiä näkökulmia ovat ekososiaalinen kestävyys, kiertotalous ja globaalit kehityskysymykset. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin, karttakokeisiin ja muihin opintojaksolla suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

GE2 Sininen planeetta - Blue Planet

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa tarkastellaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään tuntemusta ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteessa ja toiminnassa. Keskeisiä näkökulmia ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedian avulla tulkitsemaan luonnonmaisemia ja niiden syntyä. Perehdytään luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin opintojaksolla suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

GE3 Yhteinen maailma - Common World

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Luonnonvaroja ja ympäristön tarjoamia mahdollisuuksia arvioidaan ihmistoiminnan kannalta. Tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedian avulla tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä maapallolla. Perehdytään ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä. Arviointi perustuu

tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin opintojaksolla suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

GE4 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta - Research, Get Involved and Make a Difference

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa sovelletaan aiemmilla opintojaksoilla hankittujen maantieteellisiä tietoja ja taitoja. Laaditaan maantieteellinen tutkielma tai osallistumis- ja vaikuttamisprojekti. Keskeisiä näkökulmia ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin opintojaksolla suoritettaviin töihin, tutkielmaan/osallistumis- tai vaikuttamisprojektiin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

FY PHYSICS - FYSIIKKA

Fysiikan FY1- FY8 arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön sekä opiskelijan osoittamaan käsitteellisten sekä menetelmällisten tietojen ja taitojen arviointiin. Opintojakson itsenäinen suorittaminen edellyttää keskustelua opettajan kanssa. Arvioinnissa voidaan hyödyntää mahdollisuuksien mukaan eri arviointimenettelyjä. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10.

FY1-FY2 Fysiikka luonnontieteenä & Fysiikka, ympäristö ja yhteiskunta

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+1 op

Opintojaksossa opiskelija saa kuvan fysiikan kokeellisesta luonteesta ja tutustuu kvantitatiiviseen mallintamiseen. Keskeisenä näkökulmana on, miten uutta tietoa rakennetaan tekemällä havaintoja ja kokeita fysiikalle ominaisella tavalla. Jakso kehittää yhteistyötaitoja ja luo perustaa monitieteiselle ja luovalle osaamiselle.

Jaksossa perehdytään siihen, miten energiaa tuotetaan, siirretään ja käytetään sekä mitä vaikutuksia näillä toiminnoilla on ympäristöön, yhteiskuntaan ja ihmisten hyvinvointiin. Keskeisenä näkökulmana on energian käsitteen ilmeneminen näissä yhteyksissä sekä se, miten energian käsite jäsentää ja täsmentää aiheesta käytävää keskustelua ja siihen liittyviä näkemyksiä.

FY3 Energia ja lämpö

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa tutkitaan termodynaamisia systeemejä, energian siirtymistä systeemien välillä ja energian siirtymisen vaikutuksia. Keskeiset sisällöt liittyvät esimerkiksi energiantuotantoon, ilmastonmuutokseen ja rakentamiseen. Opintojakso antaa valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon.

FY4 Voima ja liike

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa tarkastellaan tasaista ja muuttuvaa liikettä. Perehdytään voimaan olennaisena kappaleiden välisiä vuorovaikutuksia kuvaavana suurena sekä siihen, miten Newtonin II lakia käytetään mallinnettaessa voiman vaikutusta liiketilan muutokseen. Energiaa ja liikemäärää tarkastellaan mekaniikan keskeisinä käsitteinä ja säilyvinä suureina.

FY5 Jaksollinen liike ja aallot

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa syvennetään edellisessä moduulissa omaksuttuja tietoja ja taitoja. Perehdytään harmoniseen vuorovaikutukseen ja gravitaatiovuorovaikutukseen sekä niiden aiheuttamiin liikeilmiöihin. Tutkitaan ja mallinnetaan ääntä ja ääni-ilmiöitä mekaanisina aaltoliikkeinä.

FY6 Sähkö

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Perehdytään keskeisimpiin sähköistä vuorovaikutusta kuvaaviin malleihin sekä sähköenergian ja sähkötekniikan käsitteisiin. Opiskelija saa perustiedot yksinkertaisten virtapiirien suunnittelusta ja tutkimisesta. Opintojaksossa käsitellään myös sähköturvallisuutta ja tutustutaan sähkötekniikan sovelluksiin.

FY7 Sähkömagnetismi ja valo

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Perehdytään sähkömagnetismiin ilmiöalueena, jossa sähköiset ja magneettiset vuorovaikutukset esiintyvät rinnakkain. Opintojaksossa käsitellään ajasta riippuvia sähkömagneettisia ilmiöitä, joista keskeisin on sähkömagneettinen induktio. Tarkastellaan myös sähkömagneettista säteilyä ja erityisesti sen tutuinta lajia, valoa. Sähkömagnetismiin perustuvien sovellusten tarkastelussa keskitytään niiden merkitykseen yhteiskunnan kehityksen mahdollistajana.

FY8 Aine, säteily ja kvantittuminen

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa perehdytään kvanttifysiikan käsitteelliseen ja teoreettiseen rakenteeseen sekä niiden kokeelliseen pohjaan. Keskeistä on aineen rakenne ja perusvuorovaikutukset sekä se, miten nämä vaikuttavat aineen ominaisuuksiin. Opintojakso käsittelee kvanttifysiikan teknologisia sovelluksia sekä sitä, miten kvanttifysiikka ilmenee alkeishiukkastason ilmiöistä nanomittakaavaan ja aina kosmisen mittakaavan ilmiöihin saakka. Tarkastelun kohteena ovat myös erilaiset radioaktiiviseen hajoamiseen, ionisoivaan säteilyyn ja kvantittumiseen perustuvat teknologiat.

FY9 Kertausopintojakso

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Tavoitteena on kerrata fysiikan osa-alueita ylioppilaskoetta ajatellen antaen opiskelijoille valmiudet kehittää osaamistaan fysiikan tehtävien osalta laaja-alaisemmin. Lisäksi olennaisesti opintojaksolla on läsnä ylioppilaskokeiden tehtäviin orientoituminen työympäristön ja ohjelmistojen osalta, sekä ajankäytön hallinta. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä: hyväksytty / hylätty.

KE CHEMISTRY - KEMIA

Kemia KE1- KE6 arvioidaan numeroarvioinnilla 4-10 jatkuvan näytön ja kokeen perusteella. Lisäksi voidaan käyttää arvioinnin tukena esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

Opintojaksot KE7 ja KE8 arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty / hylätty jatkuvan näytön ja kokeen perusteella.

KE1-KE2 Kemia ja minä & Kemia ja kestävä tulevaisuus

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 1+1 op

Opintojaksossa vahvistetaan opiskelijan aiempaa kemian osaamista ja tuodaan näkyväksi kemian merkitystä opiskelijan omassa elämässä. Tutustuminen ainemäärän käsitteeseen esittelee kemiasta kvantitatiivisen puolen. Kokeellisessa työssä harjoitellaan ensin erityisesti turvallista ja huolellista työskentelyä ja jakson edetessä johtopäätösten tekemistä havainnoista.

Opiskelija syventää käsitystään kemiallisista sidoksista ja niiden merkityksestä aineen ominaisuuksille. Opinnoissa tutustutaan myös luonnontieteiden ratkaisuihin kestäväen elämäntavan edistämiseksi. Opintojaksossa korostuvat monitieteisen ja luovan osaamisen sekä hyvinvointiosaamisen ja yhteiskunnallisen osaamisen laaja-alaiset tavoitteet.

KE3 Molekyylit ja mallit

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Tarkastellaan hiilen yhdisteitä, niiden rakennetta ja ominaisuuksia. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään molekyylien mallintamisessa. Hiilen yhdisteiden kemian merkitystä opiskelijan omaan elämään tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden kannalta. Yhteiskunnallisen osaamisen ja globaaliensaamisen laaja-alaiset tavoitteet painottuvat.

KE4 Kemiallinen reaktio

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Tarkastellaan erilaisia kemiallisia reaktioita ja niiden merkitystä elinympäristössä. Reaktioiden tarkastelussa edetään havainnoista reaktiotuotteiden päättelyyn ja reaktioyhtälön kirjoittamiseen.

Reaktioyhtälöä käytetään myös reaktion kvantitatiivisessa tarkastelussa. Opintojakson sisällöt mahdollistavat ryhmissä työskentelyn ja kokeellisen työtavan, joissa painottuvat monitieteisen ja luovan osaamisen sekä vuorovaikutusosaamisen laaja-alaiset tavoitteet.

KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Käsitellään kemiallista energiaa ja energian varastointi- ja hyödyntämistapoja. Siinä perehdytään luonnontieteellisen tutkimuksen suunnitteluun sekä tarkastellaan hapettumis- ja pelkistymisreaktioita ja niiden sovelluksia. Eettisyyden ja ympäristöosaamisen laaja-alaisien tavoitteiden lisäksi opintojaksossa korostuvat vuorovaikutusosaamisen tavoitteet.

KE6 Kemiallinen tasapaino

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Otetaan käyttöön kemiallisen tasapainon käsite ja tarkastellaan sitä kvantitatiivisesti ja kvalitatiivisesti. Tieto- ja viestintätekniikan avulla esitetään tutkimustuloksia graafisesti ja tulkitaan tuloksia. Hyvinvointiosaamisen sekä eettisen ja ympäristöosaamisen laaja-alaiset tavoitteet painottuvat.

KE7 Kertaus

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Kerrataan kemian lukion oppimäärän keskeisiä sisältöjä. Valmistaudutaan kemian ylioppilaskirjoituksiin.

KE8 Laboratorio-opintojakso

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Opiskelija oppii tekemään tutkimuksia tärkeistä kemian aiheista. Hän osaa käyttää tietoteknisiä sovelluksia ja hakuteoksia tutkimuksen tukena. Jakson aikana tutustutaan luonnontieteen luonteeseen ja sen kehittymiseen sekä tapoihin tuottaa tietoa. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä (S) jatkuvan näytön ja kokeen perusteella.

FI PHILOSOPHY - FILOSOFIA

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Filosofian ensimmäisellä opintojaksolla tutustutaan siihen mitä filosofia on ja miten se suhteutuu muihin oppiaineisiin. Opintojaksolla keskitytään erityisesti kriittisen ajattelun taitojen harjaannuttamiseen. Tähän kuuluu argumentin tunnistaminen pelkistä mielipiteistä, argumentin

rakenteen tunnistaminen ja johdonmukaisten argumenttien rakentaminen ja reilun argumentaation periaatteiden harjoittaminen. Opintojaksolla tutustutaan myös perinteisiin filosofisiin metodeihin kuten perusolettamusten ja itsestäänselvyyksien kyseenalaistamiseen käsiteanalyysiin ja ajatuskokeiden merkitykseen filosofisessa ajattelussa. Opintojaksolla tutustutaan myös tieteenfilosofiaan ja perinteisiin filosofisiin aiheisiin koskien tietoa ja sen perustelemista, todellisuuden luonnetta ja keskeisiä filosofisia peruskysymyksiä ja -erotteluita: henki ja aine, vapaus ja välttämättömyys, käsitteellinen ja empiirinen, objektiivinen ja subjektiivinen.

Arviointi opintojaksolla on monipuolista ja kohdistuu opintojakson keskeisten sisältöjen ja tavoitteiden hallinnan lisäksi myös ajattelun ja argumentoinnin taitoihin sekä filosofiseen asenteeseen (dialogisuus ja rakentava kriittisyys). Arviointiin vaikuttavat myös vuorovaikutustaidot ja työskentely opintojakson aikana. Arvioidaan numeroin (4-10).

FI2 Etiikka

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Filosofian toisella opintojaksolla keskitytään etiikkaan ja hyvään elämään. Opintojaksossa perehdytään etiikan peruskäsitteistöön ja metaetisiin perusteisiin: mitä tarkoittaa arvo ja normi? Onko moraali luonteeltaan objektiivista vai subjektiivista? Opintojaksossa tutustutaan myös normatiivisen etiikan perusteorioiden kuten hyve-etiikka, seurausetiikka ja velvollisuusetiikka. Hyvän elämän lähtökohtia tutkitaan ja pyritään suhteuttamaan opiskelijan omaan kokemusmaailmaan. Etiikan opiskelussa on tärkeää myös argumentointi ja ajattelutaitojen kehittäminen. Opintojaksossa harjoitetaan sitä, miten moraalisia pohdintoja puretaan argumenteiksi ja miten argumenttien vahvuutta voi arvioida. Moraaliset pohdinnat kytketään ajankohtaisiin ongelmiin kuten ilmastonmuutokseen ja tekoälyyn.

Arviointi opintojaksolla on monipuolista ja kohdistuu etiikan keskeisten sisältöjen hallinnan lisäksi myös ajattelun ja argumentoinnin taitoihin sekä filosofiseen asenteeseen (dialogisuus ja rakentava kriittisyys). Arviointiin (4-10) vaikuttavat myös vuorovaikutustaidot ja työskentely opintojakson aikana.

FI3 Yhteiskuntafilosofia

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Filosofian kolmannella opintojaksolla perehdytään yhteiskuntafilosofiaan. Keskeistä tässä on pohtia yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan välisiä suhteita, oikeuksia ja velvollisuuksia. Opintojaksolla tutustutaan ajatuksiin siitä, miksi yhteiskuntia ylipäänsä on olemassa ja mistä saadaan ainekset hyvään yhteiskuntaan. Filosofiasa ei tyydytä pelkästään kuvaamaan sitä millaisia yhteiskunnat ovat vaan pyrkimyksenä on hahmottaa periaatteita sille minkälaisia yhteiskuntien *pitäisi* olla. Miten yhteiskunnasta saa tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen? Mitä oikeudenmukaisuus itseasiassa tarkoittaa? Yhteiskuntafilosofisten käsitteiden, teorioiden ja näkökulmien avulla tavoitteena on saada opiskelija analysoimaan nyky-yhteiskuntaa ja tunnistamaan siinä piileviä valtarakenteita ja julkilausumattomia aatteita. Yhteiskunnallinen analyysi koskettaa myös ajankohtaisia ilmiöitä kuten sotaa, terrorismia, identiteettiä, sukupuolta ja seksuaalisuutta, informaatioyhteiskuntaa ja kestävää tulevaisuutta.

Arviointi opintojaksolla on monipuolista ja kohdistuu yhteiskuntafilosofian keskeisten sisältöjen hallinnan lisäksi myös ajattelun ja argumentoinnin taitoihin sekä filosofiseen asenteeseen (yhteisen hyvän ymmärtäminen ja siihen pyrkiminen). Arviointiin (4-10) vaikuttavat myös vuorovaikutustaidot ja työskentely opintojakson aikana.

FI4 Totuus

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Filosofian neljännessä opintojaksossa perehdytään totuuteen. Tarkemmin sanoen opintojaksossa syvennytään erottamaan tosiasiaväitteet mielipiteistä sekä analysoimaan käyttämämme kielen merkitysten suhdetta todellisuuteen. Opintojaksossa tutustutaan myös erilaisiin teorioihin totuudesta ja siihen miten totuudesta voidaan tietää. Todellisuuden luonnetta käsitellään tarkemmin ja tämä tarkastelu kytketään myös kysymykseen tietoisuuden luonteesta ja tekoälyn mahdollisuudesta. Opintojaksossa syvennetään tieteenfilosofista osaamista: miten tiedettä tehdään? Minkälaista on tieteellinen päättely? Miten tiede voidaan erottaa näennäistieteestä? Mitkä ovat tieteen tunnusmerkit? Eteneekö tiede kohti totuutta ja tarkempaa kuvaa todellisuudesta? Mikä on tieteen tehtävä?

Arviointi opintojaksolla on monipuolista: Se perustuu tiedon, totuuden ja tieteen filosofian ja keskeisten käsitteiden hallintaan lisäksi ajattelun ja argumentoinnin taitoihin sekä filosofiseen asenteeseen (epävarmuuden sietäminen). Arviointiin (4-10) vaikuttavat myös vuorovaikutus ja työskentely opintojakson aikana.

PS PSYCHOLOGY - PSYKOLOGIA

Psykologian opintojaksot arvioidaan arvosanalla 4-10 opettajan harkinnan ja kulloinkin vallitsevien olosuhteiden puitteissa esimerkiksi kokeen, pienempien testien, suullisen osaamisen, keskustelujen, kirjallisten töiden tai mm. portfoliotyöskentelyn muodostaman kokonaisuuden avulla. Tiettyjä arvioinnin osa-alueita voidaan painottaa suhteessa toisiin.

PS1 Toimiva ja oppiva ihminen

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Ihminen psyko-fyysis-sosiaalisena kokonaisuutena, psykologia tieteenä ja oppimisen psykologiaa.

PS2 Kehittyvä ihminen

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla seurataan ihmisen kehitystä ja siihen vaikuttavia moninaisia tekijöitä elinkaaren alusta sen loppuun asti.

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan ihmisen toimintaan erityisesti kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian näkökulmasta. Keskeisiä teemoja ovat erilaiset ajattelun muodot, havaitseminen ja tarkkaavaisuus, muisti, kieli, päätöksenteko, aivojen ja hermoston rakenne sekä kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian tutkimusmenetelmät.

PS4 Tunteet ja mielenterveys

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan monipuolisesti tunteisiin, uneen ja stressiin sekä niiden merkitykseen mielenterveydelle. Opitaan tunnistamaan yleisimpiä mielenterveyshäiriöitä sekä ymmärtämään aiheeseen liittyviä tutkimusmenetelmiä.

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa perehdytään monipuolisesti persoonallisuuden kehitykseen ja rakenteeseen liittyviin tekijöihin mukaan lukien älykkyys ja luovuus. Tarkastellaan myös sosiokulttuurisen ympäristön merkitystä ihmisen toiminnalle.

PS6 Teema- ja kertausopintojakso

Koulukohtainen valinnainen **opintojakso**, 2 op

Opintojaksossa perehdytään syvällisesti ja monipuolisesti johonkin psykologian aihealueeseen sekä kerrataan psykologian opintojaksojen keskeisiä sisältöjä ylioppilaskirjoituksia varten.

HI HISTORY - HISTORIA

HI1 Humanity, Environment and History - ihminen, ympäristö ja historia

National compulsory study unit, 2 cr

In this study unit students will examine the development from the first towns to modern 20th century 'migrations'. This will be done from the perspective of population and social history. This is a general history study unit where we will also emphasize the nature of historical change and process. The study unit grade will be based on a combination of written work, tests and class participation. The grade will be numerical between 4-10 but will also include student based continuous assessment.

HI2 International Relations - Kansainväliset suhteet

National compulsory study unit, 2 cr

This study unit is an intensive look at international relations throughout the 20th century. Special attention will be placed on the different national interests and ideologies examined against an economic and ideological frame of reference. We will also examine how they contributed to both war and peace throughout the century. The study unit grade will be based on a combination of tests, and class participation. The grade will be numerical between 4-10 in addition to student based continuous assessment.

HI3 Itsenäisen Suomen historia

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakson tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan lopulta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta demokraattiseen kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Opintojaksossa perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön. Lisäksi syvennetään ymmärrystä historiallisesta empatiasta. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin jakson aikana suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

HI4 Development of a European Worldview -Eurooppalainen ihminen

National elective study unit, 2 cr

In this study unit students will examine the progression of European cultural history and thinking from antiquity to modern techno culture. This will include a look at how people viewed themselves and their basic worldview in many different forms such as achievements in the arts, sciences, the relationship between the individual and society as well as everyday customs. The study unit grade will be based on a combination of tests and class participation. The grade will be numerical between 4-10 as well as continuous assessment.

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakso tarkastelee nykyisen Suomen alueen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa esihistoriasta autonomian ajalle asti. Opintojaksossa perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Opintojaksossa syvennytään erityisesti lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin jakson aikana suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

HI6 Meeting of Cultures- Maailman kulttuurit kohtaavat

National elective study unit, 2 cr

The study unit will deal with the distinct characteristics and present times of one or more optional cultural spheres and intercultural interaction. You will examine changes in culture and how attitudes toward different cultures varies in thinking and action. Culture will be understood as being a comprehensive concept. The study unit examines the encounter and interaction between European and non-European cultures. The study unit grade will be based on a combination of student based written work and class participation via discussions with other class members. The grade will be numerical between 4-10 and must be passed.

HI7 The Industrial Revolution

School specific elective study unit, 2 cr

We will examine the technological, economic and social changes industrialization brought to Europe. Attention will go beyond the enormous technological developments as we will look at how industry had a negative and then a positive impact on people's lives. We shall also show how Europe benefited greatly economically and how this fits into Imperialism. The study unit grade will be based on tests, and class participation as well as continuous assessment. The grade will be numerical, between 4-10. This study unit may not be done as an independent study option.

HI8 The History and Culture of Africa

School specific elective study unit, 2 cr

In this course we will examine the various regions of Africa, the huge diversity of cultures, religions, ethnic groups and related geography that make up this vast continent. Once we have an understanding of the people that live in the region we will explore the history of several regions and develop an understanding of the internal and external forces that shaped Africa into its current political boundaries. The class will consist of lectures, discussion, small group work, videos and images, primary source readings, and guest speakers. Student has completed HI1 and HI2 so that there is a basis of world events to help in understanding the course material. The course grade will be based on a combination of written work including projects, tests, and class participation. The grade will be numerical, between 4-10. This course may not be done as an independent study option.

YH SOCIAL STUDIES - YHTEISKUNTAOPPI

YH1 Suomalainen yhteiskunta

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakso perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Opintojakso keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, ihmisoikeudet, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta sekä vaikuttaminen aktiivista ja

osallistuvaa kansalaisuutta korostaen. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin jakson aikana suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

YH2 Taloustieto

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Taloustieteisiin pohjautuva opintojakso johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Opintojaksossa käsitellään mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kotitalouksien, yritysten ja julkisen talouden näkökulmista. Opintojaksossa perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestävä kehityksen näkökulmasta. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin jakson aikana suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakso perehdyttää Suomen ja Euroopan asemaan globalisoituvassa maailmassa sekä Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen. Opintojaksossa seurataan ajankohtaisia maailman tapahtumia käyttäen monipuolisia tietolähteitä. Opiskelijaa kannustetaan osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun ja toimimaan globaalikansalaisena. Opintojaksossa on mahdollista toteuttaa tutkivaa oppimista. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin jakson aikana suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

YH4 Lakitieto

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Opintojaksossa harjaannutetaan oikeudelliseen ajatteluun, tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavano maisten oikeusasioiden hoitamiseen. Painopiste on yksilön kannalta keskeisissä oikeudellisissa näkökulmissa. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn, tuntitehtäviin ja muihin jakson aikana suoritettaviin töihin sekä kokeeseen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10.

YH5 Lukiolaisten sijoittajakoulu

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Lukiolaisten sijoittajakoulu on *koko lukion läpi kestävä opintojakso*, jossa opiskellaan sijoittamisen ja osakesäästämisen perusteita. Opintojakso koostuu kuukausittaisista tapaamisista, joissa opettajan johdolla perehdytään sijoittamiseen ja oman talouden hallintaan liittyviin teemoihin. Koska opintojakso kestää koko lukion ajan, opiskelijat pääsevät myös kokeilemaan sijoittamista käytännössä, avaamalla omat arvo-osuustilit. Tapaamisten ohella lukiolaiset laativat itselleen säästämissuunnitelman, johon merkitään kuukausitulot, säästämistavoite ja sopivia sijoituskohteita säästöille. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty / hylätty.

UE1 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakson keskeisenä tavoitteena on oppia ymmärtämään mitä uskonto on ja miten erilaisia muotoja se voi ilmiönä saada. Tutustutaan Lähi-idän kolmeen vaikutusvaltaiseen uskonto- ja kulttuuriperinteeseen: juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin. Läpi opintojakson kulkee keskeisenä punaisena lankana uskontojen ja muiden katsomusten vaikutus ihmisen ja ympäristön suhteeseen.

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 opettajan harkinnan ja kulloinkin vallitsevien olosuhteiden puitteissa esimerkiksi kokeen, pienempien testien, suullisen osaamisen, keskustelujen, kirjallisten töiden tai mm. portfoliotyöskentelyn muodostaman kokonaisuuden avulla. Tiettyjä arvioinnin osa-alueita voidaan painottaa suhteessa toisiinsa.

UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskko

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan kristinuskon syntyyn, kehitykseen, leviämiseen, kulttuurivaikutteisiin sekä ilmenemismuotoihin eri puolilla maailmaa. Jakson erityisenä painopisteenä on kristillisen kulttuurin vaikutus ihmisen ja luonnon väliseen suhteeseen, ihmisoikeuksiin sekä ekoteologia.

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 opettajan harkinnan ja kulloinkin vallitsevien olosuhteiden puitteissa esimerkiksi jaksokokeen, pienempien testien, suullisen osaamisen, keskustelujen, jaksotöiden tai mm. portfoliotyöskentelyn muodostaman kokonaisuuden avulla. Tiettyjä arvioinnin osa-alueita voidaan painottaa suhteessa toisiinsa.

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Tämän opintojakson voivat suorittaa halutessaan myös muiden katsomusaineiden opiskelijat

Opinnoissa tutustutaan Intian, Kiinan ja Japanin uskontojen sekä uusien uskonnollisten liikkeiden erityispiirteisiin, rituaaleihin ja yhteiskunnalliseen vaikutukseen. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 opettajan harkinnan ja kulloinkin vallitsevien olosuhteiden puitteissa esimerkiksi jaksokokeen, pienempien testien, suullisen osaamisen, keskustelujen, jaksotöiden tai mm. portfoliotyöskentelyn muodostaman kokonaisuuden avulla. Tiettyjä arvioinnin osa-alueita voidaan painottaa suhteessa toisiinsa. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin UE4 -opintojakson kanssa (ei tarjolla lukuvuonna 23-24).

UE4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson keskeisen teeman muodostavat uskontotilanne Suomessa ja sen historiallinen kehitys. Tärkeä osa-alue on tutustuminen esikristilliseen perinteeseen ja sen kulttuurivaikutuksiin. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 opettajan harkinnan ja kulloinkin vallitsevien olosuhteiden puitteissa esimerkiksi jaksokokeen, pienempien testien, suullisen osaamisen, keskustelujen, jaksotöiden tai mm. portfoliotyöskentelyn muodostaman kokonaisuuden avulla. Tiettyjä arvioinnin osa-alueita voidaan painottaa suhteessa toisiinsa. Opintojakson osana mahdollisesti toteutettu

vapaaehtoistyöprojekti huomioidaan osana arviointia. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin UE3 - opintojakson kanssa (tarjolla lukuvuonna 23-24).

UE5 Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson aiheena on uskonnon ja taiteen välinen suhde esimerkiksi kuvataiteissa, musiikissa sekä populaarikulttuurissa. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 opettajan harkinnan ja kulloinkin vallitsevien olosuhteiden puitteissa esimerkiksi jaksokokeen, pienempien testien, suullisen osaamisen, keskustelujen, jaksotöiden tai mm. portfoliotyöskentelyn muodostaman kokonaisuuden avulla. Tiettyjä arvioinnin osa-alueita voidaan painottaa suhteessa toisiin. Arvioitaviin tuotoksiin sisältyy opiskelijan laatima yksi tai useampi taideanalyysi. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin UE6 - opintojakson kanssa (ei tarjolla lukuvuonna 23-24).

UE6 Uskonto, tiede ja media

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Tutustutaan uskonnon tutkimuksen menetelmiin, tutkimuskohteisiin ja tutkimuksiin sekä uskonnon ja median suhteeseen. Opintojaksossa voidaan toteuttaa pienimuotoinen mediasisältö tai media-analyysi sekä mahdollisesti pienimuotoinen tutkimustyö. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10 opettajan harkinnan ja kulloinkin vallitsevien olosuhteiden puitteissa esimerkiksi jaksokokeen, pienempien testien, suullisen osaamisen, keskustelujen, jaksotöiden tai mm. portfoliotyöskentelyn muodostaman kokonaisuuden avulla. Tiettyjä arvioinnin osa-alueita voidaan painottaa suhteessa toisiin. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin UE5 -opintojakson kanssa (tarjolla lukuvuonna 23-24).

UO ORTODOKSINEN USKONTO

Opintojaksot tarjotaan vuorovuosina.

UO1 Uskonto ilmiönä - juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan uskontoon yleisinhimillisenä ilmiönä sekä juutalaisuuteen, islamiin ja kristinuskon syntyyn, leviämiseen ja jakaantumiseen ja näiden kolmen uskonnon yhteisiin juuriin ja kohtaamisiin historiassa ja nykyajassa. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön sekä opiskelijan tietojen ja taitojen havainnointiin. Myös käsitteiden hallintaan, tiedon soveltamiseen, tiedonhankintataitoihin ja työskentelyyn kiinnitetään huomiota.

UO2 Ortodoksisuus maailmassa

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa perehdytään ortodoksisen perinteen historialliseen kehitykseen ja monimuotoisuuteen maailmassa sekä ortodoksisen kirkon ja muiden kristillisten perinteiden eettiseen ajatteluun ja yhteiskunnalliseen vaikutukseen. Tutustutaan kristittyjen yhteistyöhön ja

uskontojen väliseen vuoropuheluun ja pohditaan ajankohtaisia ortodoksisuuteen ja muuhun kristinuskoon liittyviä kysymyksiä. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön sekä opiskelijan tietojen ja taitojen havainnointiin. Myös käsitteiden hallintaan, tiedon soveltamiseen, tiedonhankintataitoihin ja työskentelyyn kiinnitetään huomiota.

UK KATOLINEN USKONTO

Opintojaksot tarjotaan vuorovuosina.

UK1 Uskonto ilmiönä - juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tutustutaan uskontoon yleisinhimillisenä ilmiönä sekä juutalaisuuteen, islamiin ja kristinuskon syntyyn, leviämiseen ja jakaantumiseen ja näiden kolmen uskonnon yhteisiin juuriin ja kohtaamisiin historiassa ja nykyajassa. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön sekä opiskelijan tietojen ja taitojen havainnointiin. Myös käsitteiden hallintaan, tiedon soveltamiseen, tiedonhankintataitoihin ja työskentelyyn kiinnitetään huomiota.

UK2 Maailmanlaajuinen kristinusko

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksossa perehdytään katolisen perinteen historialliseen kehitykseen ja monimuotoisuuteen maailmassa sekä katolisen kirkon ja muiden kristillisten perinteiden eettiseen ajatteluun ja yhteiskunnalliseen vaikutukseen. Tutustutaan kristittyjen yhteistyöhön ja uskontojen väliseen vuoropuheluun ja pohditaan ajankohtaisia katoliseen ja muuhun kristinuskoon liittyviä kysymyksiä. Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön sekä opiskelijan tietojen ja taitojen havainnointiin. Myös käsitteiden hallintaan, tiedon soveltamiseen, tiedonhankintataitoihin ja työskentelyyn kiinnitetään huomiota.

ET WORLDVIEW STUDIES- ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämäkatsomustiedon opintojaksoissa ET1-ET6 arvioidaan sitä, kuinka laaja-alaisesti, monipuolisesti, johdonmukaisesti ja oivaltavasti opiskelija osaa pohtia katsomuksellisia kysymyksiä ja ilmaista ajatuksiaan. Arvioinnissa otetaan huomioon taito perustella katsomuksellisia käsityksiä kirjallisesti, suullisesti ja vuorovaikutteisesti.

Elämäkatsomukselliset kysymykset ovat henkilökohtaisia ja nousevat opiskelijan omasta elämästä. Niiden pohdiskelun arviointi perustuu ajattelun taitoihin, kuten johdonmukaisuuteen, kriittisyyteen, ristiriidattomuuteen ja systemaattisuuteen. Opiskelijan suorituksissa arvioidaan taitoa tarkastella ja eritellä monipuolisesti erilaisia katsomuksellisia kantoja sekä taitoa esittää niistä perusteltuja arvioita.

Opintojaksossa arvioidaan myös katsomuksellista ja kulttuurista yleissivistystä, joka sisältää sekä tiedollisen ulottuvuuden että ajattelu- ja vuorovaikutustaitoja. Nämä otetaan huomioon silmällä pitäen opintojakson tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Numeroarviointi 4-10.

ET1 Minä ja hyvä elämä

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Elämäkatsomustiedon ensimmäisessä opintojaksossa perehdytään opiskelijan oman identiteetin rakennuspalikoihin: Miten minuus kehittyy vuorovaikutuksellisessa ja sosiaalisessa kanssakäymisessä? Mikä on oma paikka tässä maailmassa? Mihin pystyy itse vaikuttamaan omassa kehityksessä ja mitkä seikat ovat yksilön ulottumattomissa? Hyvän elämän tekijöihin ja edellytyksiin perehdytään syvällisesti: Miten saavuttaa hyvinvointi ja mistä löytyy elämän merkityksellisyys?

ET2 Minä ja yhteiskunta

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Elämäkatsomustiedon toisessa opintojaksossa tarkastella lähemmin mikä on yksilön ja yhteiskunnan suhde. Opintojaksossa perehdytään monipuolisesti ja analyttisesti yhteiskuntaan ja siihen miten yhteiskunnan eri osat vaikuttavat yksilön kehitykseen. Tarkasteluun otetaan niin median toimintalogiikka kuin yhteiskunnalliset valtarakenteet. Ihmisoikeuksiin tutustutaan mm. ihmisoikeusasiakirjojen ja ihmisoikeusrikkomusten kautta. Näkökulma on myös globaali siinä mielessä, että yksilön valintojen ja toiminnan vaikutuksia analysoidaan laajemmin kestävän tulevaisuuden periaatteiden kautta.

ET3 Kulttuurit

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Elämäkatsomustiedon kolmannessa opintojaksossa perehdytään kulttuureihin. Opintojaksossa otetaan analyysiin kulttuurin käsite ja merkitys sekä sen erilaiset luokittelut ja käyttötavat. Tarkastelu

laajennetaan kulttuuriperinnön monimuotoisuuteen ja kulttuuriseen itseilmaisuun. Keskeistä on pohtia kulttuurien ja sivilisaatioiden vuorovaikutusta sekä monokulttuurisuuden mahdottomuutta ja nykyistä globaalia monikulttuurista maailmaa. Historiallisena näkökulmana opintojaksossa tarkastellaan etnosentrismien, rasismien ja muun syrjinnän vaikutuksia menneinä aikoina ja nykyään. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin ET4 -opintojakson kanssa (ei tarjolla lukuvuonna 23-24).

ET4 Katsomukset

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Elämäkatsomustiedon neljännessä opintojaksossa perehdytään katsomuksiin. Opintojaksossa tavoitteena on eritellä maailman- ja elämäkatsomuksen sekä maailmankuvan käsitteitä, arvioida niihin liittyviä perusteita sekä erottaa katsomukselliset ja arvokysymykset mielipidekysymyksistä. Erilaisiin yksilön identiteettiin vaikuttaviin katsomuksiin perehdytään perusteellisesti ja tarkastellaan sitä miten ne ovat muotoutuneet ihmiskunnan historian aikana. Niin poliittisiin, tieteellisiin kuin eettisiin katsomuksiin otetaan analyyttinen ote. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin ET3 -opintojakson kanssa (tarjolla lukuvuonna 23-24).

ET5 Uskonnot ja uskonnottomuus

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Elämäkatsomustiedon viidennessä opintojaksossa perehdytään uskontoihin ja uskonnottomuuteen. Opintojakson yhtenä keskeisenä tavoitteena on kehittää kykyä lukea, tulkita ja ymmärtää erilaisia uskonnollisia ja uskonnottomia maailmankatsomuksia sekä kykyä verrata niiden lähtökohtia ja elämäntapaa omaan elämäkatsomukseensa. Opintojaksossa siis perehdytään niin suuriin maailmanuskontoihin kuin uskonnottomuuden eri muotoihin ja siihen miten ne näkyvät yhteiskunnassa. Uskontoihin ja uskonnottomuuteen perehtyminen nojaa keskeisiin uskonnollisten ilmiöiden ymmärtämiseen liittyviin käsitteisiin, kuten myytti, pyhä, riitti, symboli ja jumala. Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin ET6 -opintojakson kanssa (ei tarjolla lukuvuonna 23-24).

ET6 Tulevaisuus

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Elämäkatsomustiedon kuudennessa opintojaksossa perehdytään tulevaisuuteen ja sen tutkimiseen. Opintojaksossa tarkastellaan sitä minkälaisia erilaisia suhtautumistapoja teknologian kehitykseen on ja miten tekninen muutos vaikuttaa ihmiseen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja ympäristöön. Opintojaksossa tutustutaan viimeaikaisempiin teknologisiin kehitysaskeliin kuten koneoppiminen, tekoäly ja robotiikka sekä siihen miten nämä teknologiset muutokset vaikuttavat yhteiskuntaan, ihmiskäsityksiin ja hyvän elämän ihanteisiin (esim. kyborgit, transhumanismi, geeniteknologia). Opintojaksoa tarjotaan vuorovuosin ET5 -opintojakson kanssa (tarjolla lukuvuonna 23-24).

TE HEALTH - TERVEYSTIETO

TE1 Terveys voimavarana

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10. Arviointi perustuu työskentelyyn opintojakson aikana ja mahdolliseen loppukokeeseen.

TE2 Terveys ja ympäristö

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tarkastellaan ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn, perehdytään terveysvirstinnän muotoihin, tutkimustiedon hankintaan ja harjoitellaan tiedon kriittistä arviointia. Lisäksi käsitellään riippuvuuksien syntymistä. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10. Arviointi perustuu työskentelyyn opintojakson aikana ja loppukokeeseen.

TE3 Terveys ja yhteiskunta

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakso luo kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista ja yhteiskunnallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista ja ohjaa opiskelijoita terveyteen liittyvien eettisten kysymysten pohdintaan. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla 4-10. Arviointi perustuu työskentelyyn opintojakson aikana ja loppukokeeseen.

LI PHYSICAL EDUCATION - LIKUNTA

Liikunnan opintojaksot LI1-LI6 arvioidaan numeroarvosanalla 4-10. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Arvioinnin kohteina ovat opintojakson tavoitteissa määritellyt opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Fyysisten kunto-ominaisuuksien tasoa ei käytetä arvioinnin perusteena.

Opiskelijan tulee jakaa pakollisten liikunnan opintojaksojen opiskelu useammalle lukuvuodelle.

LI1 Oppiva liikkuja

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakson aikana opiskelija ymmärtää liikuntataitojen sekä fyysisen aktiivisuuden merkityksen oman toimintakyvyn, terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija saa monipuolisia kokemuksia yhdessä liikkumisesta, osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys ja myönteinen minäkuva vahvistuvat uuden oppimisen sekä liikunnan tuoman ilon ja virkistyneen myötä. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat liikuntataitojen soveltaminen erilaisissa yhteisissä liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa, opetusryhmän yhteistyötaitoja ja yhteishenkeä kehittävätkä ja -leikit sekä pelit.

LI2 Aktiivinen elämä

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakson aikana opiskelijaa ohjataan ja kannustetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen. Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään, että liikuntaharrastusten lisäksi toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia tukeva fyysinen aktiivisuus muodostuu arjen valinnoista ja pitkäkestoisen istumisen välttämisestä. Opiskelija ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan kestävän tulevaisuuden, fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien itsearviointi, ylläpito ja kehittäminen, liikkuvuus ja kehonhuolto, ergonomia liike- ja suoritustekniikoissa, yhteistyötaitoja sekä yhteishenkeä kehittävätkä liikunnalliset pari- ja ryhmätehtävät.

LI3 Uudet mahdollisuudet

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson tavoitteena on erityisesti edistää opiskelijan fyysistä toimintakykyä sekä monipuolistaa opiskelijan liikunnallista osaamista ja koettua pätevyyttä uuden oppimisen myötä. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat uusiin liikuntamuotoihin ja -lajeihin tutustuminen, liikuntataitojen ja fyysisten ominaisuuksien monipuolinen ylläpito ja kehittäminen.

LI4 Yhdessä liikkuen

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson tavoitteena on erityisesti edistää opiskelijan sosiaalista toimintakykyä ja yhteenkuuluvuutta liikunnan avulla. Työtavoissa painottuvat opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Opintojakson sisältönä on vanhojenpäivän tanssit.

LI5 Virkistystä liikunnasta

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson tavoitteena on erityisesti edistää opiskelijan psyykkistä toimintakykyä, myönteistä minäkuvausta, voimavaroja ja jaksamista liikunnan avulla. Opetuksessa korostuvat toiminta- ja opiskelukyvyn tukeminen sekä liikunnan ilo ja virkistys. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat virkistystä lisäävät liikuntamuodot, rentoutus ja kehonhuolto.

MU MUSIC - MUSIIKKI

Musiikin opintojaksojen MU1-MU4 arviointi tukee myönteisesti jokaisen opiskelijan musiikillisen osaamisen kehittymistä ja musiikkisuhteen syvenemistä. Oppimisprosessin aikana opiskelija saa ja antaa monipuolista palautetta, mikä ohjaa häntä arvioimaan ja edistämään omaa oppimistaan. Musiikissa arvioidaan opiskelijan musiikillista toimintaa koulussa ja erityisesti opintojaksojen aikana, ei hänen musikaalisuuttaan. Numeroarviointi 4-10.

MU1 Intro - kaikki soimaan

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija löytää omat tapansa toimia musiikin alueella. Osallistumalla musiikilliseen toimintaan hän saa kokemuksia musisoinnista, syventää omaa osaamistaan ja pohtii asemaansa musiikin kuuntelijana, tulkitsijana, tekijänä ja kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Omakohtaisen musiikkisuhteen kautta opiskelija ymmärtää musiikin merkityksiä elämässä ja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Opintojaksossa tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan. Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ajattelun ja ilmaisun välineenä. Opintojakson aikana syvennetään musiikin ja musiikkikäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla. Opiskelija oppii tarkkailemaan ääniympäristöään ja perehtyy kuulonhuoltoon.

MU2 Syke - soiva imaisu

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso (tai vaihtoehtoisesti KU2), 2 op

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen uusia musiikin lajeja, musiikkityylejä ja -kulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Opintojakson aikana tarkastellaan eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja opitaan ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Opintojaksossa tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikin lajeihin tai musiikkikulttuureihin. Lisäksi kehitetään musisointitaitoja sekä taitoja hankkia ja käsitellä tietoa.

MU3 Genre - globaali uteliaisuus

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opiskelija tutustuu monipuolisesti joihinkin musiikin lajeihin, musiikkityyleihin ja -kulttuureihin sekä oppii hahmottamaan niihin kytköksissä olevia merkityksiä ja arvolatauksia. Lisäksi pohditaan miten eri musiikkikulttuurit ovat kytköksissä toisiinsa ja eri musiikkikulttuurit heijastelevat ympäröivää kulttuuria. Opintojakson aikana käytetään mahdollisimman monipuolisia, opiskelijalähtöisiä työtapoja.

MU4 Demo - luovasti yhdessä

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja. Aihealueet vaihtelevat vuosittain opiskelijoiden suuntautuneisuuden ja kiinnostuksen mukaan. Jakson aikana suunnitellaan, harjoitetaan ja toteutetaan esim. pienimuotoinen konsertti, äänite tai taiteidenvälinen projekti tai valmistetaan ohjelmaa koulun juhliin tai muihin tapahtumiin. Vastaavasti opintojakson voi suorittaa perehtymällä musiikin kuuntelun ja kirjallisen tutkielman avulla johonkin itselleen mieluisaan musiikinlajiin. Koulukohtaiseen jaksoon voi halutessaan osallistua kaksi kertaa. Opintojakson voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

MU5 Musiikkiprojekti

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja. Aihealueet vaihtelevat vuosittain opiskelijoiden suuntautuneisuuden ja kiinnostuksen mukaan. Moduulin aikana suunnitellaan, harjoitetaan ja toteutetaan esim. pienimuotoinen konsertti, äänite tai taiteidenvälinen projekti tai valmistetaan ohjelmaa koulun juhliin tai muihin tapahtumiin. Vastaavasti opintojakson voi suorittaa perehtymällä musiikin kuuntelun ja kirjallisen tutkielman avulla johonkin itselleen mieluisaan musiikinlajiin. Koulukohtaiselle opintojaksolle voi halutessaan osallistua kaksi kertaa. Opintojakson voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

MU6 Bändisoitto ja pop-laulu

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson tavoitteena on antaa bändisoitosta ja pop-laulusta kiinnostuneille mahdollisuus kehittää ohjatusti soitto- ja lauluteknisiä taitojaan ja ohjelmiston tuntemusta. Jaksolla voi myös kehittää ohjatusti kykyään luovaan ilmaisuun musiikin keinoin sekä yksilönä että ryhmässä. Lisäksi tutustutaan mahdollisuuksien mukaan äänentoistossa ja äänityksessä tarvittavan laitteiston käyttöön sekä niiden tekniikkaan. Opintojakson aikana opiskelija voi keskittyä yhden soittimen opiskeluun tai hänellä on mahdollisuus opetella soittamaan useita itselleen mieluisia instrumentteja. Opintojakson lähtökohtana on kunkin opiskelijan oma lähtötaso instrumentissa sekä ryhmän toiveet ohjelmiston

suhteen. Kappaleiden äänitystä harjoitellaan mahdollisuuksien mukaan. Opintojaksoon sisältyy mahdollisuuksien mukaan myös esiintymisiä. Jakson voi suorittaa myös soittamalla aktiivisesti koulun orkesterissa. Opiskelija voi osallistua koulukohtaiseen jaksoon kaksi kertaa.

MU7 Populaarimusiikki

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Jakson tavoitteena on syventää tietämystä jazz-, rock ja popmusiikin synty- ja kehitysvaiheista osana populaarimusiikin ja -kulttuurin syntyä. Lisäksi tutustutaan oman musiikin tekemiseen ja/tai tutkimustyöhön.

Ilmiöihin perehdytään soittamalla, laulamalla ja kuuntelemalla monipuolista ohjelmistoa. Edellä mainittuja toimintatapoja voi painottaa omien mieltymysten mukaisesti. Kukin opiskelija perehtyy johonkin yllä mainituista populaarimusiikin lajeista joko pienimuotoisen tutkielman, esityksen tai oman sävellyksen avulla. Sävellyksestä kiinnostuneille luodaan lyhyt katsaus erilaisiin, oman musiikin säveltämistä tukeviin musiikkiteknologian sovelluksiin sekä niiden hyödyntämismahdollisuuksiin. Kappaleiden äänitystä harjoitellaan mahdollisuuksien mukaan. Esiintymiset ovat mahdollisuuksien mukaan osa opintojaksoa. Opiskelija voi osallistua koulukohtaiselle opintojaksolle kaksi kertaa. Jakson voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

MU8 Elokuva- ja näyttämömusiikki (musikaali, ooppera, baletti) sekä länsimainen taidemusiikki

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Tutustutaan syventäen elokuva-, näyttämö ja länsimaiseen taidemusiikkiin. Taidemusiikin tyylikausiin ja keskeisiin teoksiin tutustutaan monipuolisesti eri aika- ja tyylikausien ohjelmistoon kuunnellen sekä pääkaupunkiseudun konserttielämään tutustuen. Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan taidemusiikin tyylikausia sekä niiden keskeisiä teoksia. Jaksolla tarkastellaan myös eurooppalaisen taidemusiikin yhtymäkohtia muihin taidemuotoihin esim. kuvataiteeseen, pukuhistoriaan ja teatteriin. Lisäksi pohditaan näyttämö- ja elokuva- ja taidemusiikin historiallis-yhteiskunnallista vaikutusta Euroopassa.

Jakson laulu- ja soitto-ohjelmisto painottuu edellä mainittujen näyttämömusiikin lajien (pääasiassa musikaali- ja elokuvamusiiikin) klassikoihin. Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja. Mikäli suinkin mahdollista, jakson aikana tehdään musikaali-, ooppera-, baletti-, elokuva- ja/tai taidemusiikkiin vierailu. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman ilmaisun sekä kuuntelu- ja kommunikointivalmiuksien kehittämiseen. Opiskelija voi halutessaan osallistua opintojaksolle kaksi kertaa.

MU9 Äänenkäyttö- ja kuorolaulu

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii ilmaisemaan itseään laulaen sekä kehittää taitoaan kuunnella musiikkia ja tulkita kuulemaansa sekä perehtyy kuoro- ja yhtyelaulun maailmaan.

Opintojaksolla harjoitellaan erilaisia kuoro-/yhtyelaulukappaleita ja saadaan opastusta äänenmuodostuksessa ja äänenkäytössä. Opintojakson ohjelmistossa pyritään tutustumaan mahdollisimman monipuoliseen ja monityyliseen kuoro-ohjelmistoon. Lisäksi valmistellaan mahdollisuuksien mukaan konsertteja ja muita esiintymistilaisuuksia. Opiskelija voi osallistua koulukohtaiselle opintojaksolle kaksi kertaa. Kolmannen lukuvuoden laulajien on mahdollista saada päättötodistuksen yhteydessä koulukohtainen kuorodiplomi.

MULD MUSIIKIN LUKIODIPLOMI, 2 op

Musiikin lukiodiplomi perustuu lukion musiikinopetuksen tavoitteisiin, sisältöihin ja opiskelijan lukioaikaiseen musiikinopiskeluun. Erityinen harrastuneisuus ja erityisosaaminen merkitsevät yleensä sitä, että opiskelija hankkii musiikkitaitojaan ja -tietojaan myös kouluajan ulkopuolella. Koulun ulkopuoliset musiikkisuoritukset eivät kuitenkaan sellaisinaan riitä musiikin lukiodiplomisuoritukseksi. Opiskelijan koulun ulkopuolinen musiikin harrastustoiminta näkyy ja kuuluu yleensä myös musiikin lukiodiplomin näytetöissä.

Musiikin lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on vähintään 8 op laajuiset musiikin opinnot lukiossa. Näiden lisäksi koulu voi järjestää erillisen lukiodiplomiopintojakson, jolla kootaan näytesalkku tai viimeistellään näyte- tai projektityö.

Opiskelijoille tiedotetaan musiikin lukiodiplomin suorittamismahdollisuudesta jo lukion alkaessa. Lukiodiplomityön jättämisajankohdasta ja suorittamisesta tiedotetaan erikseen.

Lukiodiplomin voi suorittaa kahdella tavalla:

- Näytesalkku lukioaikaisista töistä
- Näytesalkku projektityöstä

Musiikin lukiodiplomi arvioidaan asteikolla 4–10. Numeron lisäksi diplomityöstä annetaan sanallinen arviointi, joka liitetään opiskelijalle palautettavaan diplomityöhön. Opiskelija saa suorittamastaan musiikin lukiodiplomista erillisen todistuksen. Lukiodiplomi-opintojakson voi suorittaa myös kevyempänä siten, että opintojakson tehtäväkokonaisuus eriytetään opiskelijan tavoitteisiin sopivaksi. Työtä ei tällöin arvioida lukiodiplomisuorituksena.

KU ART - KUVATAIDE

Kuvataiteen opintojaksot KU1-KU5 arvioidaan arvosanalla 4-10. Arvioinnin kokonaisuuteen kuuluu myös itsearviointia ja vertaisarviointia. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kuvataiteellisen osaamisen kehittyminen, erilaiset työskentelyprosessit ja työskentelyn tulokset. Arvioinnilla ohjataan työtapojen ja opiskeluympäristöjen tarkoituksenmukaiseen käyttöön yksin ja ryhmässä. Arvioinnin apuna on työskentelystä ja tehtävistä koottu digitaalinen portfolio.

KU1 Kuvat ja kulttuurit

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

moduulissa keskitytään kuvataiteen opintojen perusteisiin. Tutkimme kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, ilmiötä, prosesseja ja toimintatapoja. Kertaamme eri keinot ja lähtökohdat ilmaista itseä kuvin. Tavoitteena on etsiä jokaisen oppilaan omia vahvuuksia visuaalisena viestijänä ja viestien tulkitsijana. Tarkastelun kohteena ovat erilaiset käsitykset taiteesta sekä taiteen, median ja muun visuaalisen kulttuurin ajankohtaiset ilmiöt, Helsingin taidetarjonta sekä oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet. Tavoitteena on oppia ymmärtämään sitä, kuinka kuvat voivat toimia identiteettien rakentajina, kulttuurisen moninaisuuden ilmentäjinä sekä kulttuuriperinnön uudistajina.

KU2 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso (tai vaihtoehtoisesti MU2), 2 op

Tässä opintojaksossa tarkastelun kohteena ovat arkkitehtuuriin, muotoiluun, tuotteistamiseen sekä ympäristösuunnitteluun linkittyvät sisällöt, prosessit, toimintatavat sekä ajankohtaiset ilmiöt. Tehtävät liittyvät suunnitteluun, rakenteluun, erilaisten rakennusten, tilojen ja esineiden tutkimiseen ja tulkintaan. Tavoitteena on tarkastella rakennettuja ja luonnon ympäristöjä osana opiskelijan omaa identiteettiä. Tiedonhankinnassa keskitytään laajemmin aiheeseen kulttuurisen moninaisuuden, kesätävän kehityksen sekä yhteiskunnallisten ja globaalien kysymysten näkökulmista.

KU3 Kuva viestii ja vaikuttaa

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Opintojaksolla tarkastellaan mediakulttuurien henkilökohtaisia, yhteisöllisiä, yhteiskunnallisia ja globaaleja merkityksiä sekä tutkitaan jokaisen opiskelijan omaa tapaa tuottaa ja tulkita median viestejä. Opiskelijan kuvallisen viestinnän sekä tieto- ja viestintäteknologian osaamista syvennetään. Median sisältöjä, ilmiöitä, suunnitteluprosesseja ja toimintatapoja käytetään kuvallisen tuottamisen lähtökohdana sekä tiedonhankinnan kohteina. Tehtävät liittyvät valokuvauksen, liikkuvan kuvan, graafisen suunnittelun, digitaalisen kuvan samoin kuin kuvataiteen perinteisten tekniikoiden hyödyntämiseen.

KU4 Taiteen monet maailmat

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso, 2 op

Tässä opintojaksossa opiskelijoille merkityksellisten kulttuuristen, yhteiskunnallisten ja globaalien ilmiöiden tutkiminen toimii lähtökohdana omalle kuvailmaiselle. Tutustumme erilaisiin näkemyksiin taiteen tehtävistä ja muusta visuaalisesta kulttuurista. Taideteoksia tarkastellaan identiteetin rakentajina, kulttuurisen moninaisuuden ilmentäjinä sekä kulttuuriperinnön uudistajina. Opetuksessa työskennellään monipuolisesti eri materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja käyttäen.

KU5 Nykytaiteen työpaja

Koulukohtainen valinnainen opintojakso, 2 op

Työpajassa opiskelija syventää kuvataiteen sisältöjen osaamistaan ja tutustuu kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ajankohtaisiin ilmiöihin. Pääkaupunkiseudun näyttelytarjonta sekä opiskelijalle

itselle merkitykselliset kulttuurit ja kokemukset ovat lähtökohtana työskentelylle. Teosten sisältöjä, muotoja, taustalla vaikuttavia tekijöitä sekä erilaisia taidekäsitteitä tutkitaan yhdessä. Tavoitteena on itseohjautuvuuteen kannustaminen sekä prosessinomaisen, ilmiöpohjaisen työskentelyn oppiminen. Opiskelija osin itse valitsee ne materiaalit, tekniikat ja teemat, joihin hän haluaa opintojaksossa keskittyä.

KULD2 KUVATAITEEN LUKIODIPLOMI, 2 op

Kuvataiteen lukiodiplomi on näyttökoe, jonka tehtävävaihtoehdot opetushallitus julkaisee keväisin valtakunnallisesti. Tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamista tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Opintojakson keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan itse lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on, että opiskelija on suorittanut kaikki neljä (4) kuvataiteen valtakunnallista opintojaksoa.

Lukiodiplomin arvioinnin suorittaa lukion kuvataideopettaja ja yksi muu kuvataiteen asiantuntija arvosana-asteikolla 4–10. Diplomitodistus annetaan erillisenä päättötodistuksen liitteenä. Opintojakson suoritus arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty / hylätty.

OP GUIDANCE – OPINTO-OHJAUS

OP1 Minä opiskelijana

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opinto-ohjauksen ensimmäisen opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu lukio-opintojen käytänteisiin, opintojen rakenteeseen sekä ylioppilastutkintoon ja koulumme tarjoamiin kansainvälisiin kokeisiin. Opiskelija laatii opintojakson aikana itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman, johon sisältyy opiskelu-, ylioppilastutkinto- sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelma. Opintojakson aikana opiskelijan opiskelutaidot kehittyvät ja hän alkaa kartoittaa omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan.

Opintojakso on hajautettu ensimmäiseen lukiovuoteen, ja sen aikana harjoitellaan oppimiseen oppimisen taitoja, lukio-opintojen ja ylioppilastutkinnon suunnittelua sekä elämönhallintataitoja. Tavoitteena on myös tutustua erilaisiin jatko-opintomahdollisuuksiin ja niihin liittyviin tiedonlähteisiin ja niiden avulla pohtia omaa ammatillista suuntautumista. Jaksoon sisältyy pienryhmäohjausta lukion 1. vuoden ensimmäisessä jaksossa, oman oppimisen arviointia ja opiskelutaitojen kehittymisen seuranta, sekä ryhmänohjaajan ja opinto-ohjaajan tiedotustilaisuuksia (mm. kevään opintojaksovalintainfo), sekä tarvittaessa pienryhmä- ja yksilöohjausta. Opintojakso arvioidaan lukuvuoden lopussa suoritusmerkinnällä hyväksytty / hylätty.

OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus

Valtakunnallinen pakollinen opintojakso, 2 op

Opinto-ohjauksen toisen pakollisen opintojakson keskeisenä tavoitteena on parantaa opiskelijan itsetuntemusta ja ohjata häntä perehtymään jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta sellaisiin keskeisiin teemoihin, jotka auttavat ura- ja elämänsuunnittelussa sekä antavat valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiselle. Jakso on hajautettu toiseen ja kolmanteen lukiovuoteen ja sen aikana tutustutaan jatko-opintomahdollisuuksiin Suomessa ja ulkomailla, käsitellään yrittäjyyttä sekä harjoitellaan työnhakuun liittyviä taitoja.

Opiskelija voi itse vaikuttaa siihen, millaiseksi hän opintojakson sisällön itselleen rakentaa valitsemalla itsenäisiä tehtäviä, osallistumalla häntä kiinnostaviin jatko-opintotapahtumiin ja -vierailuihin sekä eri teemaisiin pienryhmiin. Opiskelijoille tarjotaan myös mahdollisuutta osallistua työelämä tutustumisjaksolle opintojensa aikana. Näiden lisäksi jaksoon sisältyy ryhmänohjaustuokioita sekä opinto-ohjaajan ja rehtorin tiedotustilaisuuksia liittyen ylioppilaskirjoituksiin ja jatko-opintoihin sekä tarvittaessa pienryhmä- ja yksilöohjausta. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty / hylätty.